

FORENINGEN TIL UNGE HANDELSMÆNDS
UDDANNELSE

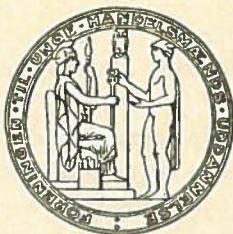

HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

DEN HANDELSVIDENSKABELIGE LÆREANSTALT

BERETNING 1940—41

KØBENHAVN

INDHOLD

Tale ved Aarsfesten	5
Undervisningen	24
Lærere	25
Undervisningsraad, Udvalg af Sagkyndige	26
Censorer	27
Studerende	30
Gæsteforelæsninger	34
Lokaler	35
Skrifter	35
Biblioteket	36
Institutter	38
Prisopgave	45
Tilskud	47
Handelshøjskolens Studiefond	48
Rusfest og Aarsfest	48
Foreninger	49
Studieplanen af 1939	53
Det erhvervsøkonomiske Grundstudium	53
Studenterraadet	55
Erhvervsøkonomiske Specialstudier	56
Forberedelse til Den tresproglige Korrespondentprøve	58
Forberedelse til Den eensproglige Korrespondentprøve....	59
Forberedelse til Translatøreksamen	60
Forberedelse til Spanskprøven	61
Uddannelse af Handelsskolelærere	61
Studieplanen af 1929	62
Eksaminer	63
Litterære Arbejder af Handelshøjskolens Lærere	72

FORENINGEN TIL UNGE HANDELSMÆND'S UDDANNELSE

STIFTET 3. NOVEMBER 1880

FORENINGENS FORMAAL er at udbrede nyttige Kundskaber inden for Handelsstanden, særlig ved Tilrettelæggelse af en saa fyldig kommerciel Uddannelse som muligt for Handelsstandens Ungdom.

BESTYRELSE:

Grosserer *Aage Kunst*, R. DM., Formand.
Skoleinspektør *A. K. Andersen*.
Borgmester *Julius Hansen*.
Direktør, Fru *Else Illum*.
Grosserer, cand. jur. *Poul Jacobsen*, R. MGSK.
Skibsreder *Axel Kampen*.
Direktør *Henry P. Lading*, K. DM. p. p.
Direktør *F. Løppenthien*, R. DM. p. p.
Bankdirektør *Oluf Nielsen*, K. DM. p. p.
Direktør *Paul Schwanenflügel*, R., Kasserer.
Direktør *Ole Sundø*, R.
Direktør *Paul Tillge*, Næstformand.

Direktør for Handelshøjskolen i København:
Professor, Dr. phil. *Christen Møller*.

HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

DEN HANDELVIDENSKABELIGE LÆREANSTALT

Handelshøjskolen i København er oprettet af Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse og er statsunderstøttet. Den underviser efter de af Handelsministeriet under 18. Maj 1929 og 11. Januar 1939 godkendte Studieplaner og er undergivet Statens Tilsyn gennem et af Handelsministeriet nedsat

TILSYNSRAAD:

Direktør *Chr. H. Olesen*, K. DM. p.p., Formand.

Bankdirektør *O. Beck*, R. DM.

Grosserer *Aage Kunst*, R. DM.

Direktør for Handelsskoleundervisningen,
cand. mag. *Osvald Larsen*, R. DM.

Direktør *Folmer Preisler*, R. DM.

Ekspeditionssekretær, cand. jur. *E. Kryger*, Sekretær.

REGNSKABSCEFEN, HANS VIRKSOMHED OG UDDANNELSE

TALE VED AARSFESTEN DEN 24. JUNI 1941
AF LEKTOR, STATS-AUTORISERET REVISOR PALLE HANSEN

I. INDLEDNING

I en Tid, hvor meget frugtbart Initiativ midlertidigt bliver hemmet i at komme til Udfoldelse, og hvor vore Erhvervslederers Opgave i højere Grad er blevet at klare Dagen og Vejen end at tænke fremad og organisere, kan det maaske synes noget mærkeligt at ville fremkomme med en Slags Programudtalelse for det Arbejde, der udføres her ved Skolen inden for en af Erhvervsøkonomiens Discipliner.

Det er imidlertid min Opfattelse, at netop i en Tid, hvor alting svømmer, hvor der tilsyneladende ikke er nogen faste Holdepunkter, der kan give et Fingerpeg for den fremtidige Udvikling, netop da har en Handelshøjskole en endnu større Pligt til at sætte alt ind paa at støtte og stimulere dem, der søger vor Undervisning, saaledes at vi kan gøre vort til at dæmme op for den ofte berettigede Haabløshed, der kan gribe Erhvervslivets Folk.

Ogsaa af den Grund, at der maa komme en Tid, hvor det for vort Land vil være af den største Vigtighed, at ikke alene vort Produktionsapparat er skaanet og bevaret — i den Udstrækning, dette er muligt under de givne Vilkaar — men især at de, der skal lede vort Erhvervsliv, hvad Uddannelse angaar har faaet alt, hvad der paa nogen Maade kan gives, har Handelshøjskolen en Mission, hvis Betydning daarligt kan vurderes for højt.

Jeg er derfor Handelshøjskolens Ledelse taknemmelig, fordi man har givet mig Lejlighed til over for Skolens Venner blandt Erhvervslivets praktiske Folk at fortælle noget om det moderne Regnskabsvæsen og om det Arbejde, vi udfører og agter at udføre inden for dette Fag, formet som en Redegørelse for *Regnskabschefen, hans Virksomhed og Uddannelse*.

II. VOR TIDS ERHVERVSSITUATION

Ved en bestemt Lejlighed er det træffende blevet sagt, »at Regnskabsvæsen i Almindelighed anses for at være et kedeligt, men for Forretningsmænd nødvendigt Opnoteringsarbejde, der ene og alene forudsætter Grundighed. I Erhvervskredse betragtes Købmanden og Bogholderen derfor ogsaa ofte som næsten polære Modsætninger; Købmanden er Manden, der handler; han er konstruktiv; udadtil tænker han i Markeder, og indadtil organiserer han, medens Bogholderen ganske fantasiløst og uproduktivt skriver Tal op og gennemfører en manuel Kontrol som et andenklasses Kasseapparat. Bogholderen og den ham nærbeslægtede Revisor repræsenterer derfor i Almenhedens Omdømme den nødvendige Attribut til Ærlighed og Snusfornuft, deres Opgave opfattes som den at holde det købmandsmæssige Initiativ paa det jævne».

Det skal straks indrømmes, at der findes en Del Bogholdere og Revisorer, der i Realiteten ligger paa Linie med den her citerede Opfattelse, men det maa samtidig understreges, at denne Type ikke hører vor Tid til.

Betragter man nemlig den Udvikling, Regnskabsvæsenet er undergaaet, vil man hurtigt se, at der her er sket en om muligt endnu mere revolutionerende Ændring end den, der siden Haandværksperioden er blevet de øvrige Sider af Erhvervslivet til Del.

I de meget gamle Dage var Kravet til Bogholderen rigtignok det før nævnte, nemlig at foretage omhyggelige Opnoteringer af de Hændelser, der indtraf for den enkelte Næringsdrivende. Det var i det væsentlige af Hensyn til Mellemsregnskabet med Forretningsforbindelserne, idet saadanne Begreber som Driftsregnskab og Status først kom paa Mode meget senere.

Det dobbelte Bogholderis Princip, hvorpaa Regnskabsvæsenet hviler den Dag i Dag, blev dog allerede beskrevet omkring Aar 1500 — men som Forfatteren beretter, var det ikke af Hensyn til Regnskabsafslutningen og det Overblik, der følger dermed, at man anbefalede at tilrettelægge sit Bogholderi efter dette Princip. Statusopgørelser eller Opgørelser af denne Art, ansaa man kun for nødvendige af ordensmæssige Grunde, for som det hed: »Det er altid godt at afslutte sit Regnskab hvert Aar, særlig for dem der handler

i Kompagni, overensstemmende med Ordsproget: »Hyppig Regnskabsaflæggelse bringer langt Venskab«.

Bortset fra en stadig Udvikling af Bogføringsteknikken, der gav sig Udtryk i Fremkomsten af de forskellige Bogføringssystemer, f. Eks. det italienske, det tyske og det franske System, hengik der imidlertid lange Tider, før Regnskabsvæsenet kom til at spille en virkelig positiv Rolle for Erhvervslivet. .

Det voksende Handelssamkvem i det 16.—17. Aarhundrede medførte imidlertid, at Behovet for regnskabsmæssige Opgørelser af Købmandens økonomiske Stilling blev mere fremherskende, for at han kunde se, hvor han »var henne«. Derved nødvendigjordes Opstillingen af den periodiske Statusopgørelse, der iøvrigt blev gjort obligatorisk i Frankrig fra 1673 ved Fremkomsten af den første Handelslovgivning.

Først med den industrielle Revolution, der omformede de smaa Haandværksbedrifter til store industrielle Anlæg, kom Regnskabsvæsenet imidlertid til at spille den store Rolle for Erhvervslivet.

Som bekendt medførte de produktionstekniske Fremskridt Muligheden for Masseproduktionen. Det gav sig først og fremmest det Udslag, at de nyopdunkede Industrivirksomheder fik en helt anden Struktur end Haandværks- og Handelsvirksomhederne.

Det industrielle Anlæg kræver nemlig Udgifter til Afskrivning og Forrentning uanset Produktionens Størrelse — Omkostningerne bliver i stor Udstrækning faste —. Denne Kendsgerning frister til stadig forøget Produktion, idet hver ny tilkommende Enhed bevirker, at de enkelte Enheder i den samlede Produktion bliver billigere at fremstille, fordi det faste Anlæg inden for ret store Intervaller i Kapaciteten ikke kræver forøgede Udgifter.

Det er denne Kendsgerning, der har skabt det kendte Slagord: »Den sidste Meter af en Rulle Klæde er den billigste at fremstille«. Dette Forhold faar imidlertid kun praktisk Betydning forsaavidt den stigende Produktion bliver afsat. Som en naturlig Fortsættelse af Masseproduktionen opstaar derfor Massesalget. Hermed placeres Salgsarbejdet som en overordentlig vigtig Faktor for Erhvervslivet under de nye Vilkaar.

I Modsætning til Produktionsomkostningernes stadig faldende Tendens medfører den forøgede Salgsindsats imidlertid stigende Omkostninger, fordi det kræver et større Arbejde stadig at skulle hen-

vende sig til nye Forbrugerkreise. Det før nævnte Slagord om Klæderullens Produktionspris maa derfor for at karakterisere den moderne Bedrifts Omkostningssituation udvides saaledes, at det i sin fulde Udstrækning kommer til at hedde: »Den sidste Meter af en Rulle Klæde er den billigste at fremstille, men den dyreste at sælge«.

At disse Forhold maatte skabe en helt ny Erhvervssituation er indlysende, og op imod vor Tid erkendte man derfor ogsaa, at der gjaldt helt andre Betingelser for Prisfastsættelse og Konkurrence, hvorefter igen opstod helt nye Markedsformer. *Priskalkulationen* maa nu tage sit Udgangspunkt — ikke i det Varen ifl. Regnskabet koster at fremstille og sælge, men i det Forbrugerne kan og vil betale. *Konkurrenceformen* bliver ikke mere den, der hersker under Navn af den frie Konkurrence, men maa karakteriseres som »monopolistisk Konkurrence« foranlediget af, at Erhvervsvirksomhederne for at kunne gennemføre deres Produktions- og Salgspolitik maa føre *differenterede Varer* paa Markedet, de saakaldte Mærkevarer.

Dette var i meget korte Træk Resultatet af den industrielle Revolutions Indflydelse paa Erhvervsvirksomhedens Stilling, et Resultat, som maatte medføre helt nye og langt mere omfattende Krav til Regnskabsvæsenet.

Det var imidlertid ikke alene Forholdene udadtil, der blev paa-
virket af Produktionens Industrialisering. Ogsaa de interne Forhold i Virksomheden nødvendiggjorde Ændringer. Der opstod Organisationsproblemer. I den lille Bedrift kunde Lederen selv overse hele Arbejdet og sørge for, at den naturlige Helhed og Enhed opretholdtes. Naar Virksomhederne imidlertid voksede i et saadant Omfang, som Tilfældet var ved Masseproduktionens Opstaaen, saaledes at Arbejdet baade inden for Produktion, Salg og Administration maatte deles op i forskellige Afdelinger og til Hundreder eller Tusinder af Personer, saa maatte dette gennemføres rationelt. Stordriften maatte bygge paa Arbejdsdelingens Princip, der krævede en stadig mere gennemført Specialisering. Denne Specialisering gav imidlertid, selvom den maatte medføre økonomiske Fordele, tillige Anledning til et ofte forholdsmæssigt stort Spild, særlig paa Grund af at man ikke altid kunde skabe en saadan Organisation af selve Arbejdets Gang, at samtlige Afdelinger kunde arbejde harmonisk. Det var Tomgangstabets Spøgelse, der viste sig.

For at Stordriftens Fordele derfor ikke skulde gaa tabt, maatte

det store Spild begrænses — og til denne Kamp smedede Driftsøkonomien nye Vaaben, nemlig de moderne Organisationssystemer og Principper, hvoraf her kan nævnes Enkeltfænomener som Ledelsesprincipper, Lønningsprincipper, Analyse, Budgettering, Standardisering, Kontrol etc.

For at følge og understøtte disse Princippers Effektivitet blev Regnskabsvæsenet en absolut Nødvendighed, og Regnskabsmanden blev da ogsaa her stillet over for nye, meget store Opgaver.

Foruden de Krav til Regnskabsvæsenet, der fulgte af den opstaaede Erhvervssituation, og paa Grund af Organisationsarbejdet kom imidlertid et nyt Forhold, der appellerede til Regnskabsmandens Modenhed og Overblik.

De moderne Storbedrifter kunde nødvendigvis kun i ret faa Tilfælde oprettes og drives af Enkeltpersoner, idet det kun er i de færreste Tilfælde, at der ligger tilstrækkelig Kapital paa enkelte Hænder, og hertil kommer, at Kapitalisten paa Grund af den store Risiko og personlige Hæftelse nødigt sætter alt paa eet Brædt. Over forskellige Mellemløse opstod derfor i den nyere Tid Aktieselskabet, karakteristisk ved de mange anonyme Indskud og især ved, at kun Aktiekapitalen og de eventuelle Reserver hæfter for Selskabets Forpligtelser. Der opstod derfor helt nye Spørgsmaal for Samfundet m. H. t. disse Selskabers juridiske Stilling, og ikke mindst paa Regnskabsaflæggelsen maatte Forekomsten af Aktieselskaber øve Indflydelse.

Offentlighedens Krav paa Indblik i Selskabernes Kapital og Driftsforhold, nuværende og fremtidige Aktionærers Krav paa Overblik over Resultatet og den økonomiske Stilling og til en vis Grad ogsaa Kreditorernes Krav paa at vide, hvad det egentlig var, de indlod sig med, førte til, at der i alle Lande fremkom en særlig Aktieselskabslovgivning, der bl. a. beskæftigede sig indgaaende med Regnskabsaflæggelsen.

III. DET MODERNE REGNSKABSVÆSEN

Af de her nævnte væsentlige Grunde voksede Kravet til Regnskabsvæsenet og dermed til Bogholderen overordentligt stærkt igennem Aarene; ikke mindst har de sidste 20 Aars Udvikling fuldstændig ændret Regnskabsvæsenets Plads og Betydning inden for Erhvervsøkonomien.

Den før omtalte totale Ændring af Omkostningsstrukturen i de moderne Virksomheder i Forbindelse med den helt nye Markeds- og Prissituation gjorde Arbejdet med *Kalkulationen* til noget helt andet og langt mere omfattende end Haandværksvirksomhedens kustommæssige Beregninger. Man blev hurtigt klar over, at den individuelle Efterkalkulation, d. v. s. en Kalkulation, der byggede udelukkende paa den enkelte Virksomheds egne Tal, var uomgængelig nødvendig; Kalkulationsmetoderne maatte afpasses efter den enkelte Virksomheds Struktur. Der opstod paa denne Maade Begreberne Divisionskalkulation og Fordelingskalkulation, der varierede paa mange Maader, f. Eks. i Afdelingstillæg, Maskin- og Pladstillæg m. v. Endvidere maatte man af Hensyn til den stadig skærpede Konkurrence skride til en Spaltning af Kalkulationstillæggene efter faste og bevægelige Omkostninger for at finde frem til den saakaldte Grænsekalkulation. Alene disse Forhold medførte en Opdeling og Behandling af det i Virksomhedernes Bogholderi forekommende Talmateriale, der gik langt udover, hvad man hidtil havde kendt.

Nutidens økonomiske Vilkaar, der ofte har medført store Svingninger i Varepriserne og Pengenes Købekraft, krævede i Forbindelse med den skærpende Konkurrence foruden de nye Kalkulationsprincipper hurtigere Regnskabsaflæggelse. De *kortfristede Resultatberegninger* indførtes i stadigt større Udstrækning, og i disse Beregningers Kølvand fulgte Nødvendigheden af at *indarbejde Efterkalkulationen i Bogføringen*. Det blev endvidere paa Grund af Bogføringsmaterialets stadigt tiltagende Omfang nødvendigt at oprette særskilte *Drifts- og Finansbogholderier*, ofte udspaltet i særlige Underbogholderier. *Statusprincipperne* ændredes, idet de moderne Foretagenders Ledere og Ejere i langt højere Grad, end Tilfældet var tidligere, krævede Oplysning om Virksomhedernes Rentabilitet. I Modsætning til Handelsbedriften og Haandværksvirksomheden, hvis Kapital blev forholdsvis hurtigt omsat, regner den industrielle Virksomhed med langsommere Omsætning af Anlæggene, hvis Værdi i Status derfor bliver af sekundær Interesse, medens Rentabilitetsspørgsmaalet og det deraf affødte Krav til et nøjagtigt Driftsregnskab bliver det primære.

Organisationen af Arbejdet, Rationaliseringen af Produktions- og ikke mindst af Salgsomkostningerne krævede imidlertid Talmateriale i et stadigt forøget Omfang. Den utrættelige Konstatering af hvorledes Samarbejdet foregaar mellem alle Enkeltdele — Afdelinger saavel

som Personer — maatte presse Regnskabsmanden til større og større Ydelser. Det kunde ikke gøres alene ved en Forbedring af *Bogføringsteknikken*, der dog ogsaa maatte undergaa store Forandringer, saaledes kan nævnes Fremkomsten af Kolonnesystemet, Gennemskrivningsbogholderiet, Maskinbogføring og Hulkortsystemerne, nej — Spørgsmaalet om Opbygning af Virksomhedernes Kontonet maatte tages op til Behandling med den Hensigt at skabe et samlet organisk Hele ud af det Virvar af Konti, der ofte forvandlede en større Virksomheds Bogholderi til et for den ikke indviede uigennemtrængeligt Vildnis.

Princippet for *den moderne Kontoplan* blev udformet i første Række af de tyske Driftsøkonomer og her især Kölner-Professoren Schmalenbach. Kontoplanens Fordele er i det væsentlige at belyse Driftsledelsens Indsats paa det organisationsmæssige Omraade ved at afgive Talmateriale til Kontrol med Afdelinger, Værksteder o. l. Desuden kan Kalkulationen gennem det nøjagtige Omkostningsregnskab hente paalidelige Tal og Procentstørrelser, og endelig sætter den moderne Kontoplan Virksomheden i Stand til at udarbejde kortfristede Regnskaber hurtigst muligt.

Imidlertid stilledes der stadig mere og mere ubønhørlige Krav fra Virksomhedernes Ledere og Afdelingschefer; Salgsafdelinger krævede Oplysning om Omsætningens Fordeling paa Fabrikat, Distrikt og pr. Forbruger, Produktionsafdelinger ønskede Kapaciteten maalt i Maskintimer og Arbejdstimer. Omkostningernes indbyrdes Forhold og strukturelle Udvikling, Omsætningshastighed for Lager, Debitorer og Kreditorer maatte meddeles andre Instanser med korteste Mellemrum. Ud af disse Krav voksede derfor et nyt Omraade for Regnskabsmanden nemlig *Statistikken*, der i vor Tid blev et nødvendigt Supplement til de fra Kontoplanen hentede Oplysninger.

Paa Grund af Usikkerheden, hvorunder Erhvervslivet i vor Tid kom til at arbejde, fik Regnskabsmanden imidlertid endnu flere Opgaver end de her nævnte. For at skabe Plan og Oversigt var der efterhaanden foruden Lønningsprincipper, Ledelsesprincipper og Standardisering af Produkter og Materialer opstaaet det saakaldte Budgetprincip, d. v. s. man tilstræbte inden for de vellede Erhvervsvirksomheder at løsrive sig fra løse Skøn, Gætteri eller Handlen pr. Intuition ved at *opstille Budget*. Med Udgangspunkt i Salgsbudgettet maatte Regnskabsmanden i Samarbejde med de ansvarlige Funktionæ-

rer nu til at udarbejde et saadant Fremtidsregnskab, der viste de anslaaede Produktions- og Salgsomkostninger samt forventet Driftsoverskud og ikke mindst, hvorledes de finansielle Forhold vilde stille sig ud fra de paa Budgettidspunktet givne Forudsætninger. Selvom man naturligvis ikke kan regne med Overensstemmelse mellem Forventning og Virkelighed, giver Arbejdet med Budgettet imidlertid for Ledelsen Anledning til en langt dybere Indtrængen i og Kontrol med Virksomhedens Forhold, og der skabes Basis for et større Overblik over Virksomhedens finansielle Stilling. Brugen af Budgettet kommer desuden til at virke som en Spore paa de ansvarlige Funktionærer og medvirker til at opøve disse i at tænke og handle rationelt.

Dog endnu videre førte den rivende Udvikling Regnskabsvæsenet. Den stadige Kilde til Irritation, der ligger i, at Regnskabets Tal — hvor udepslede og hensigtsmæssigt de end maatte være — altid er og maa være »historiske«, d. v. s. afspejle Resultatet af en forbigangen Periodes økonomiske Transaktioner, frister til at *indarbejde Budgettet i Bogføringen*, for at man stadig kan overbevise sig om, hvorledes Kursen er i Forhold til den, man ved Regnskabsperiodens Begyndelse har afstukket. Ingeniør Rostrup har træffende sagt det: »Budgettet kan sammenlignes med Vejen, ad hvilken man normalt bør køre; Regnskabet i Forbindelse med Budgettet viser, om man er ved at køre galt, medens Regnskabet alene ofte først viser, naar man er kørt galt — hvilket gør en ikke uvæsentlig Forskel«.

Men dette er ikke Slutstenen paa Udviklingen. I Erkendelse af at de nye Betingelser for Prisfastsættelsen har ændret Priskalkulationens Udgangspunkt fuldstændig, maa ogsaa et af de væsentligste Formaal med den interne Regnskabsaflæggelse ændres tilsvarende. Medens de haandværksprægede Virksomheder satte Konstateringen af Varens Produktions- og Egenpris som det endelige Maal for Regnskabsaflæggelsen, bryder den moderne Virksomhed med dette overleverede Dogme og sætter — som Professor Schneider siger det — Ansvarlighedssynspunktet op som det primære ved den interne Regnskabsaflæggelse. Man føres af denne Grund til i Bogføringen at indarbejde et Slags udvidet Budgetprincip, den saakaldte *Standardmetode*, der har aabnet vide Perspektiver for Kontrol og Rationalisering i denne »Mærkevarernes Tidsalder«.

Ved Hjælp af forudberegnete Standardtal for Materialeforbrug i saavel Kvantum som Beløb og forud fastsatte Kvota for Arbejds-

indsats i saavel Tid som Beløb gøres Afdelingsregnskabet fuldkomment. Regnskabet bliver i højere Grad et Bogholderi over Mængde og Tid end et Pengeregnskab. Man konfronterer i Princippet Forventningen med Kendsgerningen og skaber Talmateriale, der effektivt kan pege paa en Række af de væsentligste Tabskilder i Bedriften, Tabskilder, der hidrører fra Kassationer, Svind, daarlig Udnyttelse af Maskiner og Arbejdstid, Tab hidrørende fra Nedgang i Beskæftigelsesgraden, uheldige Indkøb og ikke mindst fra utilstrækkelige Kalkulationer.

Dette var i store Træk noget om de Krav, der alene til internt Brug i Dag stilles Regnskabsvæsenet.

Det ude fra, d. v. s. fra Offentligheden og Aktionærerne, rejste Krav gaar ud paa Aflæggelse af et Aarsregnskab — et Driftsregnskab og en Statusopgørelse — opgjort efter Aktieselskabslovens Forsigtighedsprincip. Fortolkningen af Lovens Vurderingsbestemmelser og Afgørelsen af, hvilket Indhold det krævede Driftsregnskab og Statusopgørelsen skal have, er imidlertid Problemer af en saadan Rækkevidde, at de ofte stiller overordentlig store Krav til den, der udfærdiger Regnskabet, hvad angaar Modenhed og Overblik. Det Ansvar, der af denne Grund hviler paa Regnskabsmanden, er absolut ikke det letteste, særlig ikke i en Tid, hvor Svingninger i Varernes Pris og ikke mindst i Pengenes Købekraft medfører Tvivl om Holdbarheden af de Statusprincipper, der er forsvarlige under ordinære Forhold.

I de sidste, bevægede Aar har der blandt Regnskabsfolk været ført kraftige Diskussioner, der har nedfældet sig i Udtryk som: Den dynamiske Balanceteori, Statusrealismen repræsenteret ved den organiske Balanceteori, Nominalismen, Korrektivstatus, Indexstatus o. s. v., Betegnelser, der dækker over Stridigheder angaaende Statusopgørelsens Formaal, især om det er Hensynet til Driftsregnskabet, der skal være fremherskende, eller det bør være selve Kapitalopgørelsen, der er det primære ved Fastlæggelsen af Vurderingsprincippet. Her har ikke mindst Svingningerne i Pengenes Købekraft medført Diskussion, om Regnskabet skal vise det saakaldte reelle Resultat eller det nominelle Resultat, d. v. s. om Regnskabsaflæggelsen skal tilstræbe en Udligning og Eliminering af Konjunktursvingninger (Skingevinst), eller om man bør lade Konsolidering være et og objektiv Redegørelse i Penge noget andet.

IV. KRAVET TIL REGNSKABSCHEFEN

Mine Tilhørere har formentlig af det nævnte faaet et Indtryk af, at moderne Regnskabsvæsen er noget andet end et kedeligt uproduktivt Opnoteringsarbejde, der kun kræver Grundighed af sin Udøver.

Regnskabsvæsenet er i Dag fuldt saa produktivt som Organisationsarbejdet, Salgsarbejdet, den tekniske Indsats o. s. v. Og ligesom der inden for disse Omraader er opstaaet Specialister, der i Kraft af en omfattende praktisk og teoretisk Uddannelse er i Stand til at øve en værdifuld Indsats for Erhvervslivet, saaledes har Regnskabsvæsenets Udvikling ført med sig, at der nu findes Autoriteter ogsaa paa dette Felt.

Som vi i Dag finder Rationaliserings-Ingeniører, Organisationsledere og Salgs- og Reklamechefer, saaledes finder vi i *Regnskabschefen* den Specialist, der gennem sin Praksis og igennem sin teoretiske Uddannelse er i Stand til at bestride den krævende Stilling som Leder af den moderne Erhvervsvirksomheds mangesidede Regnskabsvæsen.

Hvilke Egenskaber kan man da forlange, at denne Regnskabschef er i Besiddelse af?

For det første maa de rent faglige Kvalifikationer naturligvis være i den fineste Orden. Det vil sige, at Regnskabschefen maa besidde de praktiske Færdigheder, som man erhverver ved at have arbejdet sig igennem en Virksomheds Kontorfunktioner. Regnskabschefen maa f. Eks. have begyndt sin Karriere ved Frankeringsmaskinen, Korrespondancemappen, evt. som Stik-i-Rend-Dreng. Gennem Stadiet med Klareringsforretninger, manuelle Kontorarbejder, Fakturering o. l. maa han have erhvervet sig en indgaaende Føling med Forretningsgangen inden for disse Sider af Virksomheden, og via Rescontroføring, Lagerbogholderi, Lønningsregnskab etc. maa han have udvidet sit Kendskab til øvrige væsentlige Sider af Virksomheden. Endelig maa den vordende Regnskabschef have virket som Assistent i Driftsbogholderiet, som Regnskabschefens højre Haand ved Budgettering, Udarbejdelse af Aarsregnskab, Opstilling af Kontoplan, Bogholderianlæg etc., forinden den rent praktiske Uddannelse kan siges at være tilendebragt.

For imidlertid at skole sin Evne til at tænke klart og for iøvrigt at lære andet end det, han i sin Praksis støder paa, og især for at

blive i Stand til at skabe sig et Overblik over sit Fag, dets Væsen og dets Teknik er det absolut nødvendigt for ham at søge sin Uddannelse suppleret med den Undervisning, der gives paa Købmandsskolen, og derefter, naar han har erhvervet den tilstrækkelige Modenhed, maa den vordende Regnskabschef gennemføre det Studium ved Handelshøjskolen, der fører til *Diplomprøven i Regnskabsvæsen (H.D.)*.

Uden dette meget væsentlige Supplement til sin praktiske Uddannelse vil vor Regnskabsmand ikke i Almindelighed kunne paa-regne at have et saadant Overblik over og Kendskab til sit Fagomraade, at han kan udføre det, man med Rette vil kunne forlange af en *Regnskabschef*.

Foruden Beherskelsen af de forskellige specielle Fagomraader, i det væsentlige:

Kalkulationen,
 Kontoplanen,
 Bogholderianlægget,
 Forretningsgangen,
 Budgettering,
 Statistikken,
 Udarbejdelse af kortfristede Resultatberegninger og
 Udarbejdelse af Aarsregnskaber,

maa der nemlig stilles meget væsentlige Krav til *Regnskabschefens* Viden inden for saavel *Nationaløkonomien* som *Erhvervsøkonomiens øvrige Discipliner*.

Regnskabschefen maa være fortrolig med Hovedlinierne i den økonomiske Udvikling og i de sociale Teoriers og den økonomiske Politik's Historie. Han maa være kendt med *Nationaløkonomiens Hovedomraade*, d. v. s. Produktionsteori og Fordelingsteori, Penge- og Kreditteori, Bankpolitik, Konjunkturlære samt Udenrigshandelens Teori og Politik. Disse Krav maa stilles alene for at tilfredsstille Fordringen til Regnskabschefens *almene økonomiske Dannelse*. Af lige saa stor Vigtighed for denne almene Dannelse er Regnskabschefens Kendskab til det Grundsynspunkt, hvorpaa vor Retsorden hviler, og herunder ikke mindst til de Kræfter, der gennem Tiderne har indvirket og stadig indvirker paa vor Retsopfattelse. Kravene til Regnskabschefens Indblik i *Erhvervsretten* maa iøvrigt siges at være ret omfattende i Betragtning af de mange specielle Problemer, han vil kunne

blive stillet over for, især inden for Selskabslovgivningen, Ejendomsretten, Aftalelovgivningen, Konkurs-, Akkord- og Likvidationsreglerne samt inden for Konkurrenceretten, Næringsretten og i særlig Grad inden for Skattelovgivningen.

Men ogsaa inden for det Omraade, vi nu kalder *Erhvervsøkonomien*, maa Regnskabschefens Kundskaber være af en relativ indgaaende Beskaffenhed. En Mand, der som han til daglig skal afgive Talmateriale til Produktionschef, den administrerende Ledelse, til Salgschef, til For- og Efterkalkulation og til Brug for Planlægning af Virksomhedens Prispolitik m. m.; en Mand i en saadan Stilling kan ikke i den Grad specialisere sig, at han saaledes som det ofte er Tilfældet alene sidder paa sit Omraade uden at have Kendskab til og Føling med de øvrige overordnede Funktionærers Virkefelt og Indsats.

Professor Kjær Hansen har engang i en Aarstale her ved Handelshøjskolen udtrykt sin Opfattelse af Samarbejdet i en Bedrift ved at sammenligne Funktionær- og Arbejderstanden med et Fodboldhold, der spiller for Firmaet. Det gælder om at gøre dette Hold saa vel sammenspillet som overhovedet muligt. Dette kan naturligvis kun gøres med tilfredsstillende Resultat, forsaavidt de enkelte Deltagere kender deres Plads og Kompetence paa Holdet og har indgaaende Føling med Medspillernes Opgaver og Bevægelser. Derfor er det absolut paakrævet, at Regnskabschefen er fortrolig med de Problemer, der melder sig for de øvrige ansvarlige Funktionærer i Virksomheden. Han maa være kendt med de Problemer, der kan opstaa i Forbindelse med Virksomhedens *Financiering*, d. v. s. Spørgsmaalene om Kapitalanskaffelsen og Kapitalanvendelsen, herunder de Forhold, der fører til Valg af specielle Selskabsformer. Kendskabet til Spørgsmaalet om Kapitalanvendelsen maa udstrækkes til at omfatte nogen Viden om *Beliggenhedslæren* og de grundlæggende Synspunkter for *Anlægspolitik* og *Driftspolitik*. Regnskabschefen maa kunne medvirke ved Udarbejdelsen af *Financieringsplaner*, og han maa kunne opstille *Likvidationsoversigter* til Brug for den administrative Ledelse.

Hans Kendskab til de moderne Associationsformer maa være saa indgaaende, at han uden Vanskelighed kan overse og gennemføre *Udarbejdelsen af Koncernbalancer*, postere og afslutte *Emissioner* og *Sa-neringer*.

Inden for det væsentlige Omraade, der dækkes af Begrebet *Organisationslæren*, maa Regnskabschefen være bekendt med de almindeligt anvendte Lønningsprincipper og især med de kendte Synspunkter for Organisation af Forretningsgang og Kompetenceforhold, idet hele Arbejdet med Tilrettelæggelsen af den moderne Kontoplan hviler paa et fortroligt Kendskab hertil.

Sammen med Salgsleder, Produktionschef, Hovedkasserer og øverste Ledelse maa Regnskabschefen kunne opbygge *Budgettet* i Overensstemmelse med de herfor gældende Principper.

Et af de Omraader, hvor Regnskabschefen maa være særlig godt hjemme, vedrører Kendskabet til selve *Omkostnings-* og *Pristeorien*. Der maa kunne forlanges fuld Fortrolighed med de gældende Love for den harmoniske Opbygning af Erhvervsvirksomheden og Kendskab til Variationsmulighederne for Anlæggets Kapacitet m. m., saaledes at Regnskabschefen uden Vanskelighed kan være den tekniske Ledelse og Produktionschefen behjælpelig med det Talmateriale, disse maatte faa Brug for.

Ikke mindst inden for det Omraade, der betegnes med Udtrykket *Markedsøkonomi*, d. v. s. det Arbejde, Erhvervslivet udfører i Markedet for at bringe Varer og Mennesker i Forbindelse med hinanden, maa Regnskabschefen være orienteret. Den mangesidede Indsats, der maa gøres igennem det moderne Salgsarbejde, er ikke mindst Aarsagen til store Omkostninger. I lige saa høj Grad, som Tilfældet er for Produktionsomkostningerne, maa Rationalisering af Salgsomkostningerne finde Sted ved Hjælp af de moderne Organisationsprincipper. Regnskabschefens Føling med Salgsarbejdet maa derfor være saa indgaaende, at han ogsaa her kan skabe det bedst mulige Talmateriale til Kontrolbrug.

Endelig maa det for en Ordens Skyld tilføjes, at en Regnskabschef maa være i Besiddelse af saadanne *Sprogkundskaber*, at han er i Stand til at læse og skrive Hovedsprogene for til Stadighed at kunne følge sit Fags Udvikling ogsaa i de udenlandske Fagskrifter og ikke mindst til Brug ved Korrespondance og Forhandlinger med udenlandske Forretningsforbindelser.

Foruden disse nødvendige Krav til Regnskabschefen om faglig Kunnen, der altsaa i Dag *ikke* kan begrænses til det egentlige Regnskabsvæsen, men *maa række endog et relativt stort Stykke ind i Driftsøkonomiens øvrige Discipliner*, maa der stilles andre og maa ske i sidste Instans langt mere vægtige Krav til Regnskabschefen.

For til daglig at kunne lede og organisere Arbejdet maaske for mange Bogholderiassistenter og for iøvrigt at kunne omgaas forskellige Mennesker for ved Forhandlinger, Direktiver og Forespørgsler at øve den bedste Indsats for Bedriften, maa der stilles store Krav til, hvad jeg vil kalde Regnskabschefens *Modenhed eller Virkelighedssans*. Denne noget ubestemmelige Evne til ved Hjælp af de Erfaringer om Mennesker og Livets Forhold i Almindelighed, der ofte gaar under Betegnelsen *den almindelige Dannelse*, at kunne forstaa Menneskers Motiver, vinde Tilhængere for sin Sag, tage de Stød, der maatte komme, med andre Ord »sno sig i Livet«, maa ikke mangle Regnskabschefen.

I mit Arbejde her ved Handelshøjskolen møder jeg i meget stor Udstrækning selv hos Folk med gode faglige Kvalifikationer en ofte uhyggelig Mangel paa Selvstændighed i saavel Tanke som Handling. Dette giver sig det Udtryk, at deres Arbejde præges af Dogmetro, Fordomme og Autorisetstro i et alt for generende Omfang. Der er derfor al mulig Grund til at pege paa, at det ikke alene nytter med de faglige Kundskaber, eller sagt paa en anden Maade: De virkelig værdifulde Fagkundskaber kan kun erhverves af den, der gennem den almene Dannelse har erhvervet sig en saadan Evne til kritisk Tænkning, at han ikke uden Skrupler glider ind i den første den bedste »Dogmebaas« eller uden at have forstaaet et Problem til Bunds bygger paa den eller den Autoritet og skubber ham foran sig som et skjærmende Panser ofte paa en saadan Maade, at det slet ikke lykkes at finde den Studerendes egen Personlighed i hans Redegørelse, enten denne er skriftlig eller mundtlig.

Den ukritiske Tænkning fører nemlig ofte ud i det farligste af alt, den blinde Autoritetstro. For selvom enhver af os er nødt til at bygge paa Autoriteter her i Samfundet, skulde det dog nødigt komme saa vidt, som Holberg lader Henrik sige i »Uden Hoved og Hale«: »Naar jeg tror, hvad min Herre tror, saa synes jeg, jeg har en god Samvittighed. Jeg ser alle andre Folk gør det samme, Kardinaler og Bisper tror, hvad Paven tror, Hofmænd hvad Kejseren, Konger og Fyrster tror, Borgere hvad Borgmester og Raad tror, Bonden hvad Fogeden tror, og Fogeden igen hvad Herren paa Hovedgaarden tror.«

Selvom det kan synes paradoksalt i denne Forbindelse at citere en Autoritet, skal jeg dog anføre, hvad fhv. Justitsminister Steincke i et Foredrag har sagt herom:

»Det er den ydre Autoritetstro, hvor udbredt den end er, som principielt er af det Onde. Thi en Anskuelse, Mening eller Tro er jo ikke rigtig, blot fordi en anden har den, men kun hvis den stemmer med Virkeligheden eller med Sandheden, og en slig Konfrontation, en saadan Vurdering kan intet Forunftvæsen lægge over paa andre for derefter at bortadoptere deres Opfattelse«.

Det kan derfor ikke understreges kraftigt nok, at den Sikkerhed i Tanke og Handling, der følger med Modenhed, er en Betingelse for at kunne bestride Regnskabschefens Stilling, og det maa samtidig fastslaas, at de nævnte Krav om faglig Kunnen ogsaa gælder for den, der varetager Regnskabsaflæggelsen i mindre Virksomheder. De her anførte Krav kunde maaske synes møntet alene paa Regnskabschefer i de meget store Virksomheder, hvoraf vi her i Landet kun har et ringe Antal. Sagen er imidlertid den, at der i enhver Erhvervsvirksomhed, — stor eller lille — i Princippet udføres de samme Funktioner. Forskellen er blot, at der i den meget store Virksomheden nødvendigvis maa opstaa en langt stærkere Specialisering. I den middelstore eller mindre Bedrift varetager den enkelte derfor flere Funktioner, hvilket for Regnskabsmandens Vedkommende vil medføre, at han kommer til at udføre mere manuelt Arbejde.

Dette Forhold faar imidlertid ingen Indflydelse paa de Krav, der maa stilles til hans Kundskaber. Hans Viden indenfor National- og Erhvervsøkonomiens Fagomraader maa være den samme.

V. REGNSKABSCHEFENS UDDANNELSE

Med denne Præsentation af *Regnskabschefens Virksomhed* og de Krav, der af den Grund stilles til ham, er det Spørgsmaal nærliggende: Hvor skal den vordende Regnskabschef søge hen for at blive hjulpet i Arbejdet med sin Uddannelse?

Som tidligere nævnt har Handelshøjskolen det særlige Specialstudium, der fører til *Diplomprøven i Regnskabsvæsen (H.D.)*.

Af den under 11. Januar 1939 af Handelsministeriet godkendte Studieplan og den dertil knyttede Eksamensordning fremgaar det, at »Formaalet med Studiet er at dygtiggøre Forretningsfolk til *overordnede og selvstændige* Stillinger inden for Regnskabsvæsenet«.

Af Handelshøjskolens Studievejledning og Timeplan, som jeg

ikke skal trætte med at gaa nærmere ind paa, fremgaar det, at der i Forelæsningsform og i Studiekredse gennemgaas de Fagomraader, som jeg i det tidligere udførligt har omtalt.

Der er derimod Anledning til at fremkomme med nogle Bemærkninger om selve Ideen i *Handelshøjskoleundervisningen* i Almindelighed og om Undervisningen i *Regnskabsvæsen* i Særdeleshed. Særligt af den Grund, at der efter min Opfattelse blandt det praktiske Erhvervslivs Folk hersker nogen Uklarhed heroverfor. Der er utvivlsomt mange, der mener, at Handelshøjskoleundervisning i Regnskabsvæsen maa være noget i Retning af en udvidet Købmandsskoleundervisning, der særlig tager Sigte paa at oplære i de saakaldte »sværere Posteringer«, og endvidere at det drejer sig om en udpræget teoretisk Undervisning, der ikke har synderlig Relation til Praksis. Begge Dele er imidlertid positivt forkert.

Afdøde Direktør for Handelshøjskolen, Marius Vibæk, trak Forskellen mellem Handelshøjskoleundervisning og Købmandsskoleundervisning op i en Tale ved Aarsfesten i 1931 paa følgende Maade:

»Der maa tværtimod trækkes en ret skarp Skillelinie mellem Handelsskolen (d. v. s. Købmandsskolen) og Handelshøjskolen. Købmandsskolen meddeler Kundskaber og opøver Færdigheder, der maa kræves af Handelens Medhjælpere. Men det er ikke Købmandsskolens Opgave at føre sine Elever frem til at kunne anstille Undersøgelser over for Handelens Problemer og paa det Grundlag være i Stand til at tage Standpunkt til dem. Det sætter derimod Handelshøjskolen sig som Maal. Paa den anden Side er det klart,« sagde Direktør Vibæk, »at man ikke kan tænke videnskabeligt over Erhvervslivets Fænomener, med mindre man kender dettes Forløb ogsaa i dets elementære Funktioner.«

Hvad angaar de førnævnte »sværere Posteringer« ser vi altsaa, at det ikke i den Forstand er en Opøvelse i Færdigheder, vi sigter imod (det maa forudsættes at være et tilbagelagt Skridt), men i langt højere Grad at bringe Deltagerne frem til *at kunne tage Standpunkt over for de konkrete Tilfælde i det praktiske Liv* paa Grundlag af den Øvelse og den Tilegnelse af Stoffet, som opnaas ved at følge Forelæsninger og deltage i Studiekredse.

At det ikke er en teoretisk Undervisning, der ikke har synderlig Relation til Praksis, vi søger at bibringe Deltagerne, er det særligt paakrævet at ofre et Par Ord paa. Naturligvis maa Undervisning

altid være Teori, men dette være sagt straks, i dette Ords rette Betydning.

Handelshøjskolens Docent i Nationaløkonomi, Professor Carl Iversen, har om dette Spørgsmaal i et Foredrag udtalt følgende:

»Hvor lydhør en Lærestalt som denne end maa være for det praktiske Livs Krav til dens Undervisning, kan den derfor ikke lade sig nøje med at meddele den mere eller mindre tilfældigt sammenstykkede Kundskabsmængde, som en eller anden Branche nu maatte mene var tilstrækkelig for dens rent praktiske Behov. Lærestalten maa søge at sætte disse Kundskaber ind i en større Sammenhæng og aabne de Studerendes Øjne for de bagom liggende Principper og Love. Som Goethe udtrykker det: »Das Höchste wäre zu begreifen, dass alles Faktische schon Theorie ist««.

Denne klare Redegørelse, suppleret med Goethes vægtige Ord, siger det rigtige om Begrebet Teori.

Heroverfor staar den Opfattelse skabt i Praksis — at der er et Modsætningsforhold mellem Teori og Praksis. Hvor ofte hører man ikke den helt fejlagtige Bemærkning: »Ja, det kan være meget godt i Teorien, men i Praksis dur det ikke!« Dette Udtryk er i mine Øjne overordentlig farligt. Det er nemlig ganske urigtigt, at en Ting er udmærket i Teori, men uanvendelig i Praksis. En Teori kan være rigtig, og den kan være forkert. Har en Teori ikke Gyldighed i Praksis, er der kun een Forklaring, nemlig at Teorien er forkert. Dermed være ikke sagt, at naar der er Uoverensstemmelse mellem Teori og Praksis, saa skyldes det altid, at det er Teorien, der er forkert. Det kan lige saa godt være Praktikerens Anvendelse af Teorien, der ikke er rigtig. Noget andet er det, at en rigtig teoretisk Fremstillingsmaade i en given Situation maaske vilde medføre for store Udgifter eller et for kompliceret Apparat, men det rækker imidlertid ikke en Tomme ved Teoriens Rigtighed. Derimod rører det ved et andet og overordentlig vigtigt Punkt ved Handelshøjskoleundervisningens Formaal, nemlig dette at opøve den Studerendes Evne til over for givne praktiske Tilfælde at afveje teoretiske Muligheder under Synsvinklen væsentligt over for uvæsentligt.

Ustandseligt stilles Regnskabschefen i Praksis over for Problemer, der kræver en omgaaende Afgørelse, for at man kan komme videre. Her stilles de virkelige Krav til Evnen til at skelne mellem væsentligt og uvæsentligt. Her kan man ikke bruge Dage til

at tænke Tanken til Bunds og saa handle. Her skal handles — og handles straks. Griber man tilstrækkeligt mange Gange Fejl i Posen, er man hurtigt færdig med at gøre Karriere; men forstaar man at afveje de foreliggende Muligheder hurtigt og derigennem at handle rigtigt, er man positivt sikker paa at udvide sin Indflydelse, maaske langsomt, men i hvert Fald sikkert.

Den Tid, der skal til — for een eller flere Gange — at tænke en Tanke til Bunds i Teorien, den har man derimod gennem Handelshøjskolearbejdet, og det er her, Handelshøjskolens Mission ligger, og sat i denne Belysning maa det være Handelshøjskolens Maal at beskæftige sig med Teori; nemlig for at finde frem til Kærnen eller Princippet i de foreliggende Spørgsmaal, at faa dem belyst og derefter i saa vid Udstrækning, som Tiden tillader, at opøve Deltagerens Evne til i givne praktiske Tilfælde at anvende Teorien — under Hensynstagen til Alternativet, *væsentligt overfor uvæsentligt*.

Dette var nogle Bemærkninger om Handelshøjskolens Formaal hvad angaar den rent faglige Undervisning. Hertil kommer, at vi i saa stor Udstrækning, som det overhovedet er os muligt, søger at skærpe vore Studerendes Evne til kritisk Tænkning og derigennem til at erhverve den Modenhed og Virkelighedssans, der er saa absolut nødvendig for den, der skal indtage en ledende Stilling. Dette gøres især igennem Studiekredsarbejdet. Her opøves den Studerendes Evne til at bygge en skriftlig, selvstændig Fremstilling af et fagligt Problem op. Her opøves Evnen til i Foredragsform at forelægge Arbejdet for en Kreds af Fagmænd og til gennem Diskussion at vinde fuldstændigt Overblik over Stoffet.

VI. RESUMÉ

Af det i Aften fremførte haaber jeg, at mine ærede Tilhørere har faaet et Indtryk af, hvad Regnskabsvæsenet er, hvilke Krav, der stilles til Regnskabschefen, og paa hvilken Maade vi her ved Handelshøjskolen søger at støtte og vejlede vore Studerende, og jeg vil slutte med et Resumé af det, jeg har sagt:

Det moderne Regnskabsvæsen adskiller sig principielt fra det gammeldags Bogholderi ved at være en positiv, absolut nødvendig erhvervsøkonomisk Indsats, der tjener til sammen med al anden erhvervsøkonomisk Indsats at forbedre Bedriftens Rentabilitet.

Paa Grund af denne væsentlige Ændring i Regnskabsvæsenets Stilling, der giver sig det praktiske Udtryk, at vor Tids Regnskabsvæsen er blevet et Fagomraade, hvorunder der falder mange vanskelige og krævende Arbejder, er den gammeldags, talpedantiske Bogholdertype blevet afløst af den *moderne Regnskabschef*. Kravene til Regnskabschefens Uddannelse er meget vægtige, ikke alene paa det faglige Omraade, men maaske især til hans Modenhed og Virkelighedssans. For at supplere og afrunde sin praktiske Uddannelse er det derfor tilraadeligt, for ikke at sige nødvendigt for Regnskabschefen at søge Handelshøjskolens Undervisning. Denne Undervisning har til Formaal gennem Forelæsninger og Studiekredse at bibringe Deltagerne Forstaaelse af den Teori, der ligger bag de økonomiske Foreteelser, at hæve de mange Metoder og Synspunkter op i et principielt Plan, der skaber Overblik og Udsyn, at tilstræbe at den enkelte Studerende bliver i Stand til gennem den erhvervede teoretiske Viden at overføre det mest hensigtsmæssige til det givne Tilfælde i Praksis — og sidst, men ikke mindst at bidrage til, at han erhverver den Virkelighedssans, den Modenhed, uden hvilken han ikke slipper gennem Naaleøjet ind til det eftertragtede, for Regnskabschefen saa betydningsfulde: H. D. i R e g n s k a b s v æ s e n !

UNDERVISNINGSAARET 1940—41

Undervisningen begyndte d. 2. September og er blevet gennemført i Overensstemmelse med Forelæsningsplanerne for Efteraarssemestret 1940 og Foraarssemestret 1941 bortset fra, at Efteraarsferien af Hensyn til Brændselsituationen blev strøget og i Stedet lagt til Juleferien.

Diplomprøven i Bankvæsen, Brandforsikring, Genforsikring, Livsforsikring, Søforsikring og Ulykkesforsikring blev i 1940/41 afholdt for sidste Gang efter Studieplanen af 1929.

Med Godkendelse af Ministeriet for Handel, Industri og Søfart er der i det forløbne Aar blevet afholdt ekstraordinære Kursus for Arbejdsledige omfattende Forberedelsen til Første Del af Diplomprøven i Forretningsorganisation, Regnskabsvæsen, Salgsorganisation og Reklame samt Varehandel og Forberedelsen til Den eensproglige Korrespondentprøve i Engelsk og Tysk. Denne Undervisning, der normalt varer to Aar, er med godt Resultat — væsentligt som Dagsundervisning — blevet gennemført paa eet Aar. Antallet af Deltagere fremgaar af den Side 34 aftrykte Statistik.

I Efteraarssemestret 1940 oprettedes der for første Gang en Translatørklasse i Spansk. Der paabegyndtes ligeledes for første Gang Studiekredse for praktiserende og vordende Translatører i Engelsk, Fransk og Tysk.

Som Følge af den nye Studieplans Bestemmelse om, at man for at kunne indstille sig til Handelsvidenskabelig Kandidateksamen skal have bestaaet baade Afgangsprøven fra Grundstudiet og en Diplomprøve, har det vist sig nødvendigt at indrette en særlig Undervisning om Aftenen for de Dimittender med Diplomprøve, der ikke er i Stand til at følge den normale Undervisning paa Grundstudiet om Dagen. Denne Undervisning paabegyndtes i Foraarssemestret og

omfattede Forelæsninger over Normtal, Eksporthandelens Organisation, Erhvervshistorie, Erhvervsgeografi, Beliggenhedslære og dansk Markedsgeografi samt Nationaløkonomi.

Som Forberedelse til den af Handelsministeriet i Marts/April 1941 afholdte Skibsmæglereksamen har der i Tiden 15. November 1940 til 28. Februar 1941 været indrettet Undervisning i Fagene Søret, Handelslære og Bogføring.

Paa Opfordring af Landbrugskandidaternes Klub blev der i Foraarsemestret afholdt en Forelæsningsrække over Bank- og Børsvæsen for Landbrugskandidater.

Under 29. Marts 1941 har Ministeriet for Handel, Industri og Søfart godkendt en ny Eksamensordning i Forbindelse med den under 11. Januar 1939 godkendte nye Studieplan.

Studieafgiften for nyindmeldte Studerende under Det erhvervsøkonomiske Grundstudium og til Den tresproglige Korrespondentprøve er fra Efteraarsemestret 1941 forhøjet fra 125 Kr. til 165 Kr. pr. Semester. Der er endvidere fra Efteraarsemestret 1941 indført Brændselspenge, som betales med 25 Kr. for Dagstudierne og 5 Kr. for de øvrige Studier. Samtidig forhøjes Eksamensgebyret ved Første Del af Diplomprøverne fra 10 Kr. til 25 Kr.

Lektor, statsaut. Revisor *Palle Hansen* H.D. er fra 1. August 1941 udnævnt til Docent i Regnskabsvæsen og Revision.

Salgschef, cand. merc. *H. C. Christiansen* er fra 1. Januar 1941 udnævnt til Lektor i Forretningsorganisation.

Cand. mag. *Johannes Humlum* er fra 1. August 1941 udnævnt til Lektor i Erhvervsgeografi.

De to sidste Udnævnelser gælder til 31. Juli 1942.

Lektor i Finansvidenskab og Statistik, Direktør *Jens Toftegaard*, har med det forløbne Undervisningsaars Afslutning ønsket at trække sig tilbage.

Professor, Dr. *Julius Hirsch* fik den 4. Januar 1941 Orlov for at foretage en Forelæsnings- og Studierejse i U.S.A.

Cand. mag. *Johannes Humlum* har med Støtte fra *Komitéen for nordisk akademisk Samarbejde* og *A. Fonnesbechs Legat* foretaget

erhvervsgeografiske Studier i Stockholm. Under sit Ophold i Sverige holdt Humlum følgende Forelæsninger:

- Handelshögskolan i Stockholm: »Danmarks økonomiske Geografi«. 11., 14. og 18. Februar 1941.
 Handelshögskolan i Göteborg: »Karakteristiske Træk af Danmarks Erhvervsliv«. 24. Februar 1941.
 Geografiska Förbundet, Stockholm: »Verdenshandelens maritime Hovedveje«. 13. Februar 1941.
 Geografiska Föreningen, Lund: »Karakteristiske Træk af Danmarks økonomiske Geografi«. 27. Februar 1941.

Ved Handelshøjskolen har der i det forløbne Aar virket følgende nye Lærere:

- Sekretær, cand. polit. H. Engberg Pedersen i Nationaløkonomi.
 Stenograf Aksel C. Jensen i Stenografi.
 Kontorchef Holger Jensen i Forsikring.
 Lektor Peter Jørgensen i Tysk.
 Magister Asger Langkjær i Salgsorganisation og Reklame.
 Assistent Ottomar Loff H.A., i Handel.
 Sekretær, cand. polit. P. Nyboe Andersen i Nationaløkonomi.
 Translatør Holger Pedersen i Fransk.
 Translatør Peter Schmidt i Spansk.
 Hovedbogholder Ole Skaarup i Forsikring.
 Translatør K. Sommer-Jensen i Spansk.
 Direktør H. Wahl Asmussen i Salgsorganisation og Reklame.

I 1940/41 virkede ved Handelshøjskolen 1 Direktør, 1 Inspektør, 2 Professorer, 2 Docenter, 20 Lektorer, 68 Lærere og 1 Bibliotekar foruden Kontorpersonale, Institutpersonale og 2 Skolebetjente.

Undervisningsraadet har i Aarets Løb holdt 4 Møder til Afgørelse af foreliggende Spørgsmaal. Raadet er fra 1. August 1940 blevet forøget med to nye Medlemmer, Lektor, Direktør, cand. mag. *Anders Hansen* som Repræsentant for Forsikring, og Lektor, Landsretssagfører *Erik Petri* som Repræsentant for Erhvervsret.

Den 16. Maj og 11. Juni 1941 har Ministeriet for Handel, Industri og Søfart godkendt følgende Censorer for Perioden $\frac{1}{4}$ 1941–
 $\frac{3}{4}$ 1944:

Handelsvidenskabelig Kandidateksamen:
 Departementschef, cand. polit. J. Dalhoff.

Erhvervsøkonomi – Det erhvervsøkonomiske
 Grundstudium:

Departementschef Einar Cohn.
 Direktør, Civilingeniør Svend Mansted H.D. (Nyvalg).
 Lektor ved Universitetet, cand. polit. P. P. Sveistrup.
 Direktør Paul Tillge. (Nyvalg).
 Direktør H. O. Damgaard-Nielsen. Suppleant.
 Økonomidirektør, cand. polit. Holger Koed. Suppleant.

Bankvæsen:

Departementschef Einar Cohn.
 Bankdirektør Olaf Hedegaard.
 Kontorchef Thorkel Jensen. (Nyvalg).
 Økonomidirektør, cand. polit. Holger Koed. Suppleant.

Brandforsikring:

Ingeniør, cand. polyt. N. Chr. Hafn.
 Direktør Carsten Hauch.
 Kontorchef Alex. Krogh.

Genforsikring:

Direktør Povl Hey.
 Underdirektør O. Sagild.
 Direktør A. G. Rasmussen. Suppleant. (Nyvalg).

Livsforsikring:

Direktør, Dr. phil. L. Iversen.
 Direktør, cand. polyt. P. E. V. Lønborg.
 Direktør, cand. polit. G. E. Riemann. Suppleant.

Søforsikring:

Direktør Svend Andersen.
Direktør, cand. polit. K. K. Petersen.
Dispachør Niels Tybjerg. Suppleant.

Ulykkesforsikring:

Underdirektør, Overretssagfører Chr. Olrik.
Direktør, cand. polit. G. E. Riemann.
Underdirektør, cand. polit. Carl Jensen. Suppleant (Nyvalg).

Forretningsorganisation:

Prokurist Bernh. Baaring, H. A. (Nyvalg).
Departementschef Einar Cohn.
Direktør, cand. polyt. Svend Mansted, H. D. (Nyvalg).
Kontorchef i Udenrigsministeriet, cand. polit. J. A. Vestbirk.
(Nyvalg).

Regnskabsvæsen:

Prokurist Bernh. Baaring, H. A. (Nyvalg).
Regnskabschef Victor Holck.
Statsaut. Revisor Svend Larsen.
Statsaut. Revisor J. P. Strobel.
Statsaut. Revisor Aage Nielsen. Suppleant.

Salgsorganisation og Reklame:

Sekretær Svend A. Holbæk.
Redaktør Roger Nielsen.
Direktør Paul Tillge.
Professor, Dr. polit. F. Zeuthen. (Nyvalg).

Varehandel.

Departementschef Einar Cohn.
Generalkonsul, Direktør Wald Jacobsen. (Nyvalg).
Grosserer Hans Lund H. A. (Nyvalg).
Kontorchef i Udenrigsministeriet, cand. polit. J. A. Vestbirk.
(Nyvalg).

Nationaløkonomi med Statistik:

Kontorchef, cand. polit. Ebbe Groes.
 Docent ved Landbohøjskolen, cand. polit. O. Himmelstrup.
 Økonomidirektør, cand. polit. Holger Koed.
 Grosserer, cand. polit. Anton E. Nielsen.
 Professor, Dr. polit. F. Zeuthen.
 Professor H. Cl. Nybølle. (Nyvalg).
 Kontorchef, cand. polit. Kjeld Johansen. Suppleant.
 (Nyvalg).

Erhvervsret:

Højesteretsdommer A. Drachmann Bentzon.
 Direktør M. Henrichsen.
 Departementschef H. Jespersen.
 Docent, Dr. jur. Stig Juul.
 Højesteretssagfører Oluf Petersen.
 Grosserer, cand. jur. J. L. Simonsen.
 Kontorchef, cand. jur. P. Villadsen.
 Vekselerer, cand. jur. Flemming G. Wulff.

Engelsk:

Lektor, Dr. phil. A. Brahe. (Nyvalg).
 Professor, Dr. phil. N. Bøgholm.
 Direktør H. O. Damgaard-Nielsen.
 Lektor O. Kaalund-Jørgensen.
 Translatør V. Knippel.
 Direktør C. Møller-Nielsen.

Fransk:

Direktør Chr. Christensen. (Nyvalg).
 Lektor N. Chr. Nielsen.
 Direktør Kay Sonne-Hansen. Suppleant. (Nyvalg).
 Lektor C. S. Troensegaard. Suppleant.

Spansk:

Prokurist Henry Boye.

Translatør, Dr. phil. Carl Bratli.

Notarius publicus, Translatør V. Philipsen-Prahm.

Suppleant.

Tysk.

Undervisningsinspektør, Dr. phil. A. Højberg Christensen.

Grosserer Oskar Korner.

Direktør Sv. Aage Wesarg.

Adjunkt, Dr. phil. Holger Johansen. Suppleant. (Nyvalg).

Stenografi og Maskinskrivning.

Sekretær, Fru Esther Brinch.

Kontorchef J. C. Bogstad.

Adjunkt, cand. mag. J. Borch Madsen. Suppleant. (Nyvalg).

Handelshøjskolen besøgte i 1940/41 af i alt 1915 Studerende og Deltagere mod 1675 i 1939/40.

I Efteraarsemestret 1842 mod 1604 sidste Aar.

I Foraarssemestret 1620 » 1426 » »

Fordelt paa Studerende og Deltagere var der i 1940/41 sammenlignet med 1939/40:

Studerende.

Det toaarige Studium	191	mod	148
Specialstudier	1118	»	991
Sprogstudier	449	»	348
	Ialt		1758
			1487

Deltagere.

Specialstudier	156	mod	134
Adgangsprøven	0	»	54
Sprogstudier	1	»	0
	Ialt		157
			188

Antallet af Studerende og Deltagere under de forskellige Studier var som følger:

STUDIEPLANEN AF 1929

SPECIALSTUDIER

Handel:

Studerende.	
Efteraarsssemestret	72
Føaarsssemestret	67
Deltagere.	
Efteraarsssemestret	8
Føaarsssemestret	0

Regnskabsvæsen:

Studerende.	
Efteraarsssemestret	220
Føaarsssemestret	204
Deltagere.	
Efteraarsssemestret	11
Føaarsssemestret	7

Revision:

Studerende.	
Efteraarsssemestret	82
Føaarsssemestret	71
Deltagere.	
Efteraarsssemestret	2
Føaarsssemestret	2

Bankvæsen:

Studerende.	
Efteraarsssemestret	12
Føaarsssemestret	12
Deltagere.	
Efteraarsssemestret	1
Føaarsssemestret	0

Forsikring:

Studerende.	
Efteraarsssemestret	33
Føaarsssemestret	25
Deltagere.	
Efteraarsssemestret	2
Føaarsssemestret	2

Reklame:

Studierende.	
Efteraarsssemestret	46
Føraarssemestret	38
Deltagere.	
Efteraarsssemestret	86
Føraarssemestret	75

HANDELSVIDENSKABELIG KANDIDATEKSAMEN

Studierende.	
Efteraarsssemestret	26
Føraarssemestret	21

STUDIEPLANEN AF 1939

DET ERHVERVSØKONOMISKE GRUNDSTUDIUM

Studierende.	
Efteraarsssemestret	116
Føraarssemestret	113

ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER

Bankvæsen:

Studierende.	
Efteraarsssemestret	36
Føraarssemestret	33
Deltagere.	
Efteraarsssemestret	0
Føraarssemestret	18

Forretningsorganisation:

Studierende.	
Efteraarsssemestret	94
Føraarssemestret	84
Deltagere.	
Efteraarsssemestret	10
Føraarssemestret	8

Forsikring:

Studierende.	
Efteraarsssemestret	45
Føraarssemestret	42

Regnskabsvæsen:

Studerende.	
Efteraarsemestret	279
Føraarssemestret	253
Deltagere.	
Efteraarsemestret	9
Føraarssemestret	7

Salgsorganisation og Reklame:

Studerende.	
Efteraarsemestret	48
Føraarssemestret	40
Deltagere.	
Efteraarsemestret	1
Føraarssemestret	1

Varehandel:

Studerende.	
Efteraarsemestret	46
Føraarssemestret	47

DEN TRESPROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

Studerende.	
Efteraarsemestret	74
Føraarssemestret	68

DEN EENSPROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

Studerende.	
Efteraarsemestret	286
Føraarssemestret	233
Deltagere.	
Efteraarsemestret	1
Føraarssemestret	0

FORBEREDELSE TIL TRANSLATØREKSAMEN

Studerende.	
Efteraarsemestret	66
Føraarssemestret	62

FORBEREDELSE TIL SPANSKPRØVEN

Studerende.	
Efteraarsemestret	27
Føraarssemestret	19

UNDERVISNING AF HANDELSSKOLELÆRERE

Deltagere.

Efteraarsemestret 16

DE EKSTRAORDINÆRE KURSUS FOR ARBEJDSLEDIGE

Første Del af Diplomprøven:

Studerende.

Efteraarsemestret 47

Føraarssemestret..... 35

Den eensproglige Korrespondentprøve:

Studerende.

Efteraarsemestret 40

Føraarssemestret..... 33

I Efteraarsemestret blev der paa Foranledning af De Studerendes Centraltuberkuloseudvalg gennemført en Tuberkuloseundersøgelse af de Studerende under Det toaarige Dagstudium i Lighed med tilsvarende Undersøgelser ved de andre højere Læreanstalter.

I Aarets Løb har der været afholdt følgende Gæsteforelæsnings:

Docent, fil. dr *Erik Lundberg*, Stockholm: Svensk priskontroll. 6. December 1940.

Professor, fil. dr *Bertil Ohlin*, Stockholm: Handelspolitiska problem i clearingens tidevarv. 12. Februar 1941.

Professor, Dr. phil. *Gudmund Hatt*: Danmarks Jord og dens Rigdomme. 25. Februar 1941.

Departementschef *Fr. Graae*: Dansk Videnskab og Udlandet. 19. Februar 1941.

Lektor, Overlærer *Jens Vibæk*: Den danske Handels Genrejsning 1814—1857. 26. Februar 1941.

Direktør, Civilingeniør *Gustav E. Hartz*: Dansk Industri. 5. Marts 1941.

Professor, Dr. phil. *Vilh. Andersen*: For hundrede Aar siden. Et dansk Frembrud i Litteraturen. 12. Marts 1941.

I Aarets Løb har Maleren *Harald Hansen* afsluttet Udsmykningen af Katedervæggen i det store Auditorium (Festsalen).

Med det Offentlige (Luftværnet), som i Sommeren 1940 eksproprierede Handelshøjskolens Garderobe til offentligt Tilflugtsrum, er der truffet en Ordning, hvorefter Handelshøjskolen faar refunderet $\frac{2}{3}$ af Udgifterne ved Indretningen af en særlig Garderobe paa 2. Sal i Udlejningsfløjen samt $\frac{2}{3}$ af den tabte Husleje. Til Gengæld har Handelshøjskolen deltaget i Udgifterne ved Indretningen af Tilflugtsrummet, da dette ogsaa er Tilflugtsrum for de Studerende.

Den stærke Tilgang til Studierne har bevirket, at samtlige Auditorier og Klasseværelser i den nye Bygning paa visse Tider i Døgnet er taget i Brug. Hvis Tilgangen skulde stige med samme Hastighed som hidtil, maa det tages under Overvejelse, om det ikke er muligt at henlægge en væsentlig Del af Undervisningen til De erhvervsøkonomiske Specialstudier og til Den eensproglige Korrespondentprøve til de to første Morgentimer (Kl. 8—9⁴⁰).¹

Som sædvanlig stillede Handelshøjskolen Lokaler til Raadighed for Handelsministeriet til Afholdelse af Den teoretiske Del af Revisoreksamen i Oktober/November, Ejendomsmæglereksamen i Oktober/November, Skibsmæglereksamen i Marts/April og Den praktiske Del af Revisoreksamen i April/Maj. Desuden stillede Lokaler til Raadighed for Stenografisk Selskabs Stenografilærereksamen i Juni samt Tegnerforbundets Eksamen for Tegnere i Maj/Juni og for Handelsministeriets Feriekursus for Handelsskolelærere i Juli/August.

Danske Kvinders Samfundstjeneste fik i Tiden November 1940 til April 1941 overladt et større Lokale til Indretning af Systue.

Efter en Henvendelse fra Dansk Ejendomsmæglerforening har Handelshøjskolen fra 1. April 1941 mod et Vederlag overladt et Auditorium og 1 Klasseværelse til Afholdelse af et af Landsretssagfører E. Harremoës ledet Kursus til Ejendomsmæglereksamen.

I Serien »Handelsvidenskabelige Skrifter« er udkommet:
VIII. *H. Winding-Pedersen*: Omkostninger og Prispolitik.

I Serien »Fra Institutter og Studiekredse« er udkommet:
Asger Langkjær: Karakteranalyse.
Markedsproblemer.

I Serien »Regnskabslaboratoriets Skrifter« er udkommet:
I. *Palle Hansen*: Den industrielle Kontoplan.

Om Meddelelser fra Det handelsvidenskabelige Forskningsinstitut se under dette Side 40.

Læsesalen og Haandbiblioteket har været tilgængelige daglig Kl. 10—21 (Lørdag 10—18), og Udlaanet Kl. 10—14 og 18,30—21 (Lørdag 10—14).

Biblioteket tæller ca. 13.000 Bd. Foruden Lærerne og Instituternes Personale har Biblioteket haft 515 Laanere, der fordeler sig saaledes: Grundstudiet 103, Specialstudierne 239 (Bankvæsen 13, Forretningsorganisation 50, Forsikring 6, Regnskabsvæsen 73, Revision 14, Salgsorganisation 51, Varehandel 33), Candidateksamen 14, Sprogstudier 33, udenforstaaende 126 (deraf 19 danske og 2 udenlandske Biblioteker). Antallet af Udlaan har været 3575, der fordeler sig saaledes: Lærere og Institutter 794, Grundstudiet og den tresproglige Korrespondentprøve 767, øvrige Studier 1503, udenforstaaende 511 (deraf til Provinsen 59). Til Brug paa Læsesalen er der fra Magasinerne fremtaget 8546 Bd., hvortil kommer Benyttelsen af de Bøger og Tidsskrifter, som er anbragt paa Læsesalen. Ved Sammenligning med sidste Aar er det særlig bemærkelsesværdigt, at Antallet af de Bind, der er benyttet paa Læsesalen, er steget til mere end det dobbelte.

Bibliotekets Annum har været 6000 Kr., hvortil kommer et Tillæg paa 1000 Kr. til særlige Anskaffelser.

Bibliotekets Tilvækst har været offentliggjort i Statsbibliotekernes Accessionskatalog og Dele deraf i Nationaløkonomisk Tidsskrifts Litteraturfortegnelse. Desuden er der udsendt Katalogkort over Accessionen til en Række inden- og udenlandske Biblioteker og Institutioner.

1. Aars Studerende under Grundstudiet har af Bibliotekaren faaet en almindelig Vejledning i Biblioteksbenyttelse. For nogle af Specialstudiernes Vedkommende har de Studerende enten af Bibliotekaren eller af de paagældende Lærere faaet Biblioteksvejledning paa deres specielle Omraader.

Udvalget for Reklamebiblioteket afholdt sit aarlige Møde den 16. Juni. Denne Afdeling af Biblioteket tæller 643 Bd., deraf 319 Bd. Tidsskriftlitteratur.

658 327

Antallet af løbende Tidsskrifter er 121. Deraf modtages følgende gratis fra Ud giveren, de med * mærkede i Udveksling med Handelsvidenskabeligt Tidsskrift:

✓ * Affærsøkonomi.	✓ Kooperatören.
✓ Andelsbladet.	✓ Kvartalsskrift (Skandinaviska banken).
✓ Assurandøren.	✓ * Landbrugsraadets Meddelelser.
✓ Bankbladet.	✓ Månedssstatistik over de private norske aktiebanker og sparebanker.
✓ Bankstanden.	✓ Mandens Blad.
✓ Bankstatistik. (Den finske Bankinspektion).	✓ Medlemsblad for Urtekræmmerforeningen.
✓ * Bedriftsøkonomen (Norges Handels- høyskole).	✓ Nationalekonomiska Föreningens förhandlingar.
✓ Brandfare og Brandværn.	✓ * Nationalekonomisk Tidsskrift.
✓ Brandskydd.	✓ Nordisk Forsikringstidsskrift.
✓ Brugsforeningsbladet.	✓ Nordisk speditör förbunds tidsskrift. <i>Norges</i>
✓ Bulletin (National bank of Bohemia and Moravia at Prague).	✓ Norsk reklame.
✓ Danmarks Handels- og Søfartstidende.	✓ Officiël orgaan van den Algemeenen Nederlandschen Zuivelbond.
✓ Danmarks Handels-Tidende.	- Preise und Währungen in Europa und Übersee (Reichs-Kredit-Gesellschaft).
✓ Dansk Arbejde.	✓ Revision og Regnskabsvæsen.
✓ Dansk Boghandlertidende.	✓ Revisorbladet.
✓ Dansk Emballagetidende.	✓ Scandinavian shipping gazette.
✓ Dansk Export Tidende.	✓ Skandinavisk aktuarietidsskrift.
✓ Dansk Fiskeritidende.	✓ Sparekassetidende.
✓ Dansk Forsikringstidende.	✓ * Staden Københavns statistiske Kontors Publikationer.
✓ Dansk Handels- og Kontormedhjælper-tidende.	✓ * Statistisk Departements Publikationer.
- Dansk-Kolonial-Grossist-Tidende.	✓ * Statsøkonomisk tidsskrift.
✓ Dansk Smør- og Margarinehandler-Tidende.	✓ * Svenska bankföreningens skrifter. <i>Tidsskrift</i>
- Dansk Søfarts-Tidende.	✓ Tidsskrift for Industri. <i>handelsut</i>
✓ Den danske Handelsskole.	✓ Tidsskriftet Niels Brock. <i>reise</i>
✓ Detail-Fiskehandler-Bladet.	✓ Translatören.
✓ Økonomen.	* Udenrigsministeriets Tidsskrift.
✓ * Economic review (Kyoto university).	- Utdrag av Norges banks bøker.
✓ * Ekonomisk tidsskrift.	✓ Wirtschaftsausblick.
✓ Fiskeeksportør-Bladet.	✓ Wirtschaftswart Nord.
✓ Forsikringsklubben.	✓ Wirtschaftliche Mitteilungen (Deutsche Bank).
✓ Gjallarhornet.	✓ * Økonomi og Politik.
✓ De grafiske Fag.	✓ Oversigt utvisande Riksbankens till-gånger och skulder.
✓ Handelsvidenskabeligt Tidsskrift.	
✓ Index (Svenska Handelsbanken)	
✓ Kommersiella meddelanden.	

Deutsche Wirtschaftszeitung
Deutsche Volkswirt

Det danske Markted

Industria

Industrieförbundets

H Svenska utrikes sk
H Vort Virke

*Meddelelser fra Det
handelsøkonomiske
Driftsbureau
Meddelelser fra
Handværkerforbund*

z.L. Beijer H.B. Malup
Dansk Svovlsyre- og Superphosphat-Fabrik

Arbejdernes Erhvervsraad

Arbejdernes Byggeforening
Statsent. Rens
Hjerna
Haver

Biblioteket har desuden modtaget Gaver fra:

- Aalborg Byraad
- Aarhus Universitet.
- Andelsudvalget.
- Assurances-Compagniet Baltica A/S.
- Banktilsynet.
- Carlsberg Bryggerierne.
- Sekretær K. Chrom.
- De danske Handelsforeningers Fællesorganisation.
- Finlands Gesandtskab.
- Fiskeridirektoratet.
- Ford Motor Company A/S.
- Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.
- Generaldirektoratet for Postvæsenet.
- Sekretær Palle Gotfredsen.

- Grosserer-Societetets Komite.
- Handelsministeriet.
- Hovedstadens Brugsforening.
- Direktør-Oskar-Hynten.
- Industriforeningen.
- Det kgl. Bibliotek.
- Kongeriget Danmarks Handelskalender.
- Kontoret for Mejeristatistik.
- Kraks Legat.
- Københavns Borgerrepræsentation.
- Fhv. Direktør K. W. Saxild.
- Sparekasseinspektoratet.
- Svenska Handelshögskolan, Helsingfors.
- Broderiforeningen Clara Wæver.

Beløng Elev
119
100
stedt Dampf
elskab
ende
stobarier
egen af
assistentfor
mark

Le
Prof. O. J. Jørgensen
Göteborg
Islandsk Handelsfor
Landbrugsraa
Hagensind
Statsanstaltsfor
Statsbibliotek
Bark

Overvejningsretten

Bankinstituttet er i Arbejdet med Udredningen af Principperne for den systematiske Behandling af Kreditter samt af de kreditanalytiske Metoder saa vidt fremskredet, at Instituttets Leder, Docent, Dr. Z. D. Lando, i en mindre Publikation har kunnet give en Oversigt over de grundlæggende Synspunkter. Da der har vist sig Interesse for denne Redegørelse uden for de Studerendes Kreds, er en Del af denne Publikations Oplag stillet til Raadighed ogsaa for andre end Bankstuderende. Den fuldstændige Undersøgelse ventes tilendebragt i Løbet af det kommende Arbejdsaar.

Man har endvidere paabegyndt en Undersøgelse af den moderne Bankorganisation, hvortil Materiale søges tilvejebragt gennem Storbankerne.

Instituttet har ved Velvilje fra Banker og andre Pengeinstitutter forøget sin Samling af Regnskaber og andet Materiale. Desuden er der modtaget en Del Boggaver fra tidligere Diplomtagere i Bankvæsen.

Instituttets Opgavesamling er blevet forøget med de Studiekredsopgaver, der er udarbejdet i Aarets Løb, saa at den nu omfatter 325 Arbejder.

I stigende Grad har Instituttet været søgt af de viderekomne Bankstuderende, tidligere Diplomtagere i Bankvæsen og Studerende fra andre Specialstudier.

Foruden den faste Assistent Sv. Aage Nonnegaard-Pedersen H. D., har K. J. Persson H. D. fungeret som Assistent ved Instituttet, hvor han navnlig har deltaget i de løbende Undersøgelser.

egte
inbaum

Foruden de under Tidsskrifterne nævnte
Bytteforbindelser udvækker Biblioteket
Skrifter med 15 Biblioteker og andre
Institutioner

Eksportinstituttet, der har været ledet af Docent, Dr. Z. D. Lando, afsluttede i Foraarssemestret sin Undersøgelse over den danske Industrieksports Organisation med særligt Henblik paa direkte og indirekte Eksport.

For at afhjælpe Vanskelighederne ved at fremskaffe udenlandsk Litteratur er Instituttet gaaet i Gang med at udarbejde Kompendier til Brug for de Studerende. Disse vil sammen med en Undersøgelse over Handelen med Tropeprodukter blive offentliggjort i næste Undervisningsaar.

Eksportinstituttet indbød de tidligere Dimittender fra Specialstudiet Varehandel til en Diskussionsaften angaaende »Eksportsituationen« paa Handelshøjskolen den 31. Oktober 1940; iøvrigt har Instituttet ogsaa paa anden Vis, f. Eks. gennem modtagne Rapporter staaet i Forbindelse med tidligere Studerende her og i Udlandet.

Den 23. Maj 1941 blev *Geografforeningens* Medlemmer indbudt til en Sammenkomst paa Handelshøjskolen, hvor de blev orienteret om Erhvervsgeografien og dens Plads i det handelsvidenskabelige Studium samt om Eksportinstituttets Virksomhed.

Eksportinstituttet har ved adskillige Lejligheder ydet sin litterære Bistand ved Behandling af Eksportproblemer samt deltaget med Foredrag og Diskussionsindlæg ved Møder om vor Udenrigshandel. Man har haft den Glæde at kunne bistaa Erhvervslivets Folk ved Fortolkning af sjældnere Handelsklausuler og andre mere teoretiske Forhold vedrørende Udenrigshandelen. Derudover har Instituttet stillet sine Samlinger til Raadighed, ligesom det har givet Oplysninger om Litteratur vedrørende bestemte Emner og været behjælpeligt med at indsamle og verificere Materiale til Brug ved Undersøgelser om Udenrigshandelen.

For at uddybe Forbindelsen med Handelserhvervets Udøvere og med gensidig Berigelse for Øje har Instituttet ved flere af Studiekredsmøderne inden for Specialstudiet Varehandel været gæstet af en erfarede Praktiker indenfor vedkommende Aftens Emne.

Studiekredsarbejdet med de Studerende ved Handelshøjskolen har bidraget til en Forøgelse af Instituttets Opgavesamling med 85 Opgaver, saaledes at Kartoteket nu omfatter godt 1000 Numre.

I Forbindelse med den stærke Søgning til Studierne har Udlaaene fra Opgavesamlingen samt fra Instituttets andre Samlinger til Handelshøjskolens Studerende vist en kraftig Fremgang.

Det raadgivende Udvalg for Eksportinstituttet afholdt Møde paa Handelshøjskolen Lørdag den 28. Juni 1941, hvor Instituttets Leder bl. a. aflagde udførlig Beretning om Instituttets Virksomhed i det forløbne Aar.

Som Assisterter ved Eksportinstituttet har i det forløbne Aar virket Dr. *Erik Lynge H. A.* og *Ottomar Loff H. A.*

Det handelsvidenskabelige Forskningsinstitut har været ledet af Professor, Dr. *Julius Hirsch*. Som Assisterter medarbejdede cand. merc. Fru *Guðrun Thrane* og stud. polit. *Per Boesen*.

Det handelsvidenskabelige Forskningsinstitut har i Efteraaret 1940 udsendt en engelsk Udgave af sin Meddelelse Nr. 5, Industriens Normtal:

Julius Hirsch, Standard figures for industry, an introductory international survey.

Endvidere udkom ligeledes i Efteraaret 1940:

Meddelelse Nr. 8, Julius Hirsch, Priskalkulation og Prislovgivning, samt

Meddelelse Nr. 9, Julius Hirsch, Den moderne Detailhandels Hovedproblemer.

Da begge disse to Arbejder hurtigt blev udsolgt, blev de i Foraaret 1941 udsendt i 2. Oplag, der for Meddelelse Nr. 9's Vedkommende indeholdt supplerende Stof.

Iøvrigt udarbejdedes og udkom i Løbet af Foraaret 1941:

Meddelelse Nr. 10, Julius Hirsch, Beliggenhedslære og

Meddelelse Nr. 11, Den danske Hørproduktion.

Dele af Beliggenhedslæren havde tidligere været offentliggjort i Handelsvidenskabeligt Tidsskrift i Form af Artikler, men udkom nu i samlet og bearbejdet Form, omfattende saavel Industriens som Engros- og Detailhandelens Beliggenhedslære.

Meddelelse Nr. 11 gengiver i noget udvidet Form en Studiekredsopgave udarbejdet af *Knud Sterren Andersen*.

Instituttet har iøvrigt vejledet Handelshøjskolens Studerende med Hensyn til Materiale og Litteratur ved Udarbejdelsen af Studiekredsopgaver. Ligesom tidligere har Instituttet søgt at opretholde Kontakten med Erhvervslivet ved at staa til dettes Diposition. Især fra Han-

delshøjskolens tidligere Studerende har man jævnlig modtaget Henvendelser; men ogsaa andre Personer og Sammenslutninger har i stigende Grad søgt Instituttets Assistance. Det kan saaledes fremføres, at Instituttet i det forløbne Aar har gennemført en Driftssammenligning for Dansk Kolonial Grossist Forening for Aaret 1940.

Instituttets Assistent, Fru *Guðrun Thrane* har udført en Undersøgelse af Industriens Omkostningsdegression, et Arbejde, som Assistenten ved Handelsvidenskabelig Kandidateksamen fik godkendt som Hovedopgave under Titlen: *Omkostningsdegressionen i Industrien, dens Teori og praktiske Problemer.*

Regnskabslaboratoriet har i det forløbne Aar forøget sin Materialesamling og bearbejdet det indsamlede Materiale inden for Laboratoriets forskellige Omraader.

Regnskabsarkivet er paa normal Vis forøget med Regnskaber og Beretninger fra Erhvervslivets Hovedgrene. Der er i Aarets Løb paabegyndt en Indsamling af Regnskaber og Beretninger fra tyske Erhvervsvirksomheder inden for Handel og Industri, Laboratoriets Samling omfatter nu Regnskaber fra følgende Virksomheder:

167 Handels- og Industriselskaber	med ca. 1315 Regnskaber.
45 Dampskibsselskaber	» » 414 »
217 Banker og Sparekasser	» » 1582 »
52 Forsikringselskaber	» » 270 »
26 Kredit- og Hypotekforeninger	» » 305 »
78 Udenlandske Industri- og Handelsselskaber	» » 240 »
174 Udenlandske Banker	» » 620 »
7 Andelsselskaber	» » 25 »

Det i Slutningen af 1940 paabegyndte *Analysearbejde* under Ledelse af tidligere Diplomtagere i Regnskabsvæsen er fortsat i 1940/41. Et enkelt Arbejde udført af Revisor *Erik Berthelsen H. D.*: Ekstern Analyse af A/S Crome & Goldschmidts Regnskaber for Perioden 1909—1939 er afsluttet; de øvrige forventes afsluttet i Sæsonen 1941/42.

Kontoplaner. Det i Efteraaret 1940 udgivne Skrift »Den industrielle Kontoplan«, udarbejdet af Lektor *Palle Hansen H. D.* blev hurtigt udsolgt, saaledes at Bogen i Januar 1941 maatte udsendes i 2. Oplag.

I Løbet af Aaret afsluttede Lektor Palle Hansen en Undersøgelse af Principperne for den regnskabsmæssige Behandling af Salgsomkostningerne. Om dette Emne har der ikke hidtil foreligget nogen samlet Behandling paa Dansk; i Samraad med Dansk Reklameforening er dette Arbejde derfor udsendt i denne Forenings Tidsskriftsserie (Nr. 7) med Titlen: Salgs- og Reklameomkostningernes regnskabsmæssige Behandling.

Laboratoriet har endvidere i det forløbne Aar nedsat et Udvalg bestaaende af de til Handelshøjskolen knyttede Lærere i Regnskabsvæsen og Revision:

Lektor, statsaut. Revisor Palle Hansen H. D.
 statsaut. Revisor K. G. Jensen H. D.
 statsaut. Revisor A. Høiriis Sørensen H. D.
 statsaut. Revisor L. Thinghuus H. D.

Dette Udvalg har til Opgave at udarbejde en Terminologi for det industrielle Regnskabsvæsen. Dette Arbejde forventes færdigt i Løbet af Efteraaret 1941.

Tidsskriftsindex. Udarbejdelsen af Tidsskriftsindex for Artikler inden for Revision og Regnskabsvæsen er i det forløbne Aar videreført, og der er tilgaaet Laboratoriet en Del nye Abonnenter. Indexet omfatter nu Registreringen af ca. 2300 Artikler fra inden- og udenlandske Fagblade.

Laboratoriets Bogfortegnelse er ført à jour i Overensstemmelse med Bibliotekets Tilgang af nye Bøger inden for Omraaderne Regnskabsvæsen og Revision, og Opgavesamlingen er forøget med Opgaver givet ved Diplomprøven, Handelsvidenskabelig Afgangsprøve og Revisoreksamen.

Regnskabslaboratoriet har i det forløbne Aar været ledet af Lektor, statsaut. Revisor *Palle Hansen H. D.* Som Assistent har virket *Svend Jensen H. D.*

Instituttet for Salgsorganisation og Reklame har været aktivt medvirkende i den Erhvervsraadsbevægelse, som de danske Byer især i det sidste Aar har deltaget i, og som er resulteret i, at der i en lang Række Købstæder er nedsat Erhvervsraad, der virker for at fremme Byens Stilling som Industriby, Handelsby, Boligby, Turistby eller som Oplandsby. Paa Grundlag af Henvendelser fra

Byraad og Erhvervsorganisationer i en lang Række Byer har Instituttet dels rent alment beskæftiget sig med det økonomiske og organisationsmæssige Grundlag for Erhvervsraadsarbejdet, og dels er der i de enkelte Byer holdt Foredrag om Erhvervsraad og gennemført omfattende Analyser vedrørende de paagældende Byers Muligheder i Bykonkurrencen. Instituttets Leder, Professor, Dr. *Max Kjær Hansen*, har i det forløbne Aar holdt Foredrag om Erhvervsraad i Nykøbing F., Vejle, Sønderborg, Haderslev og Kolding, og Lektor *Ejler Alkjær* har talt i Korsør. Analyser er udarbejdet for Nykøbing F. og Helsingør, og en lignende Undersøgelse for Sønderborg er paa-begyndt.

Den Kontakt, der gennem Foredrag og Analysevirksomhed er opnaaet med praktisk talt alle Byer, hvor der er Erhvervsraad, har medført, at Instituttet har været behjælpelig med selve den praktiske Tilrettelæggelse af Erhvervsraadenes og Erhvervskontorenes Virksomhed.

Som Erhvervs- og Turistchefer virker H.A.er eller H.D.er nu i Aalborg, Esbjerg, Nykøbing F., Næstved, Vejle og Viborg. Med disse faste Erhvervskontorer saavel som med de øvrige Erhvervsraad er etableret et løbende Samarbejde, saaledes at Instituttet til Stadighed er i Kontakt med Erhvervsraadsarbejdet. Instituttet stiller markedsmæssig Statistik og territorialøkonomiske Oplysninger til Raadighed for Erhvervskontorerne, der omvendt delagtiggør Instituttet i deres lokale Erfaringer og Resultater. Erhvervsraadenes Arbejde har særlig faaet Aktualitet og Betydning ved i stigende Omfang at komme til at omfatte en lokal Indsats til Udnyttelse af Beskæftigelseslovgivningen. I Overensstemmelse hermed kan der i det kommende Aar ventes en Intensivering af Erhvervsraadenes Arbejde, hvilket bl. a. viser sig ved, at der yderligere i en Række Byer er givet Udtryk for Interesse for at knytte handelshøjskoleuddannede Folk som Erhvervschefer til Byerne.

Instituttet har iøvrigt fortsat sin Virksomhed inden for forskellige Arbejdsfelter. I Skriftserien »Fra Institutter og Studiekredse« er mag. art. *Asgar Langkjærs* »Karakteranalyse« udsendt. Første Oplag blev udsolgt paa faa Uger, og Bogen blev derfor udsendt i 2. Oplag.

I samme Serie er udsendt »Markedsproblemer«, der rummer 10 Studiekreds- og Eksamensopgaver, udarbejdet af de H. D.er gennem 10 Aar, i hvilke Diplomprøven i Reklame har været afholdt. Denne Bog udsendtes i Samarbejde med Salgs- og Reklame-H. D.ernes Forening

»Handelsvidenskabelig Reklameklub«. Et af Klubben nedsat Udvalg, bestaaende af Propagandachef Poul B. Christensen, Reklamechef F. Velschou-Rasmussen og Sekretær Harry Larsen foretog Udvælgelsen af de Opgaver, der skønnedes egnede til Offentliggørelse. Klubben stillede et Beløb til Raadighed, saaledes at 1000 Eksemplarer af Bogen kunde udsendes til Virksomheder, der beskæftiger H. D.er, samt i det hele taget til Ledere af større Virksomheder, offentlige Myndigheder, Erhvervsraad o. s. v. for at disse herigennem kunde faa et Indtryk af, hvilke Krav der under Studiet stilles til de Studerende. Ved Bogens Fremkomst afholdtes et Møde, hvor Formanden for Handelsvidenskabelig Reklameklub, Lektor, Turistchef, Civilingeniør *Mogens Lichtenberg H. D.*, overrakte de første Eksemplarer af Bogen til Direktør, Professor *Christen Møller* og til Studiets Leder Professor, Dr. *Max Kjær Hansen*.

Med Regnskabslaboratoriet har Instituttet indledet et Samarbejde vedrørende det moderne salgs- og reklamemæssige Regnskabsvæsen. Som første Resultat heraf har Lektor *Palle Hansen* udarbejdet en Oversigt over Salgs- og Reklameomkostningernes regnskabsmæssige Behandling, hvilken Afhandling ogsaa foreligger i trykt Form. Lektor *Alkjærs* Bog »Emballagen i det moderne Produktions- og Afsætningssystem« er ved at blive oversat til Tysk, idet »Gesellschaft für Konsumforschung«, Nürnberg, er interesseret i at udsende den.

Lektor *Ejler Alkjær* har i en Række Foredrag saavel i København som i Provinsen rejst Spørgsmaalet om Reklamens Betydning for Haandværket. Ogsaa over dette Emne agtes en Afhandling publiceret.

Instituttets Samlinger og Kartoteker er til Stadighed blevet suppleret med inden- og udenlandsk Materiale.

Hermed er Mulighederne for at yde det praktiske, salgs- og reklameinteresserede Erhvervsliv saavel som Handelshøjskolens Studerende Service i Form af Oplysninger, Eksempler paa Reklame, Salgsmetoder o. s. v. blevet forøget. Der gøres da ogsaa i stadig stigende Grad Brug af Instituttet i disse Henseender. Instituttet lægger blandt andet Vægt paa at yde de Studerende Vejledning med Hensyn til Litteratur, Materiale m. m. ved Udarbejdelsen af Studiekredsopgaver.

Instituttet har som tidligere haft Besøg af en Række Foreninger, Tegne- og Handelsskoler, Kursus m. m. Saaledes besøgte Instituttet d. 20. Februar af op imod 100 Medlemmer af Handelsagent- og Repræsentantforeningen af 1887. Ved denne Lejlighed holdt Professor *Christen Møller* Foredrag om Handelshøjskolens Virksomhed, Pro-

fessor *Max Kjær Hansen* talte om det moderne Salg og Behovet for Forsknings- og Systematiseringsarbejde, og Lektor *Ejler Alkjær* demonstrerede Institutts Samlinger.

Instituttet samarbejder med Institutter og lignende Organer i adskillige Lande. I denne Anledning har Instituttet bl. a. haft Besøg af Præsident for Werberat der deutschen Wirtschaft, Professor, Dr. *Hinrich Hunke*, Lederen af Det tyske Handelskammer i Danmark, Dr. Kurt Buck, Lederen af Werberats Afdeling for Markedsforskning, Dr. *H. J. Schneider* og Lederen af Institutet for Salg og Reklame ved Norges Handelshøjskole i Bergen, *Tyge Filseth H. D.*

Instituttet har medvirket til, at der i en Række Provinsbyer gennemførtes Kursus i Salg og Reklame paa Grundlag af den Systematik og de Synspunkter som ligger til Grund for Institutts Arbejde. I det forløbne Aar er saadanne Kursus blevet gennemført i Aarhus, Esbjerg og Holbæk. Med Henblik paa det kommende Aars Kursusarbejde har Instituttet været Handelsskoler, Erhvervsraad, Reklameforeninger m. m. i følgende Byer behjælpelig med at tilrettelægge Kursus i Aalborg, Aarhus, Esbjerg, Holbæk, Odense, Nykøbing F., Vejle og Viborg. I samtlige Byer virker H. A. er eller H. D. er som Kursusledere.

Til Instituttet vil fra 1. August 1941 være knyttet 3 Assistenten, nemlig Lektor, cand. merc. *Ejler Alkjær*, Lektor, cand. mag. *Johs. Humlum* og mag. art. *Asger Langkjær*.

Sproglaboratoriet har i det forløbne Aar fortsat sine Indsamlinger af merkantile Udtryk og Vendinger paa de tre Hovedsprog Engelsk, Fransk og Tysk.

Paa C. F. Tietgens Fødselsdag den 19. Marts udsattes følgende Prisopgave:

Samhandelen mellem de nordiske Lande og Mulighederne for dens Fremme.

Besvarelser skal indsendes til Handelshøjskolens Direktør inden 19. Marts 1942.

Handelshøjskolen modtog Marts 1941 to Besvarelser af den i 1940 udsatte Prisopgave:

Der kræves en Redegørelse for de principielle Synspunkter for Regnskabsaflæggelse i Erhvervsvirksomheder under ekstraordinære Konjunkturforhold.

Til Bedømmelse af Besvarelsen nedsattes et Udvalg bestaaende af Bankdirektør *Oluf Nielsen* (Formand), Regnskabschef *Victor Holck*, statsaut. Revisor *J. P. Strobel*, Lektor *Palle Hansen* og Direktør *Christen Møller*.

Udvalget afgav følgende Bedømmelse:

Besvarelse modtaget under Mærket: LABOR OMNIA VINCIT IMPROBUS.
87 Sider + Indholdsfortegnelse.

Afhandlingen er stærkt præget af, at Forfatteren rent refererende behandler de foreliggende især tyske Statusteorier og Vurderingsprincipper, uden at man faar Indtrykket af, at han har en selvstændig Opfattelse af Spørgsmaalet.

Det gælder endvidere for denne Besvarelse, at der intet Forsøg er gjort paa at behandle de principielle Synspunkter, hvad angaar Virksomheder, der arbejder under forskellige Markedsvilkaar.

Det konstruktive, der er fremført i Besvarelsen, finder Udvalget ikke af en saadan Værdi, at det kan berettigede til Belønning, og frem for alt maa det fremhæves, at der ikke er gjort noget Forsøg paa en Sammenfatning af det behandlede, hvilket medfører, at hele Besvarelsen virker noget umoden.

Besvarelse modtaget under Mærket:

Vad som är sanning i Berlin och Jena
är bara dårligt skämt i Heidelberg.

105 Sider, samt »Noter og Litteraturfortegnelse«, 13 Sider.

Afhandlingen beskæftiger sig i overvejende Grad med en lidet positiv Diskussion af de nyeste fra tysk Side fremførte Synspunkter for Statusteorier. Forfatteren behandler næsten udelukkende Problemet set i Relation til Varelagerets Værdiansættelse, og her savner man især et Forsøg paa en Indtrængen i de principielle Synspunkter med Hensyn til Virksomheder, der arbejder under forskellige Markedsvilkaar. Hvad angaar Anlægsformuen, savnes der en fyldig Gennemgang af Vurderingssynspunkter.

Selv om Kandidaten fremsætter Kritik af de Forfattere, han har inddraget under sin Undersøgelse, og paa mange, men ikke alle Omraader giver en rigtig Kritik, er det dog ikke lykkedes ham at bibringe Læseren et klart Indtryk af, hvilke Principper der er at foretrække under normale Forhold, og hvilke der særlig egner sig under stærke Konjunktursvingninger.

Selv om Udvalget maa anerkende det store Arbejde, der er nedlagt i Besvarelsen, lider denne af saa væsentlige Mangler, at Udvalget ikke kan tilkende Besvarelsen nogen Belønning.

København, den 20. Juni 1941.

Palle Hansen.

Victor Holck.

Christen Møller.

Oluf Nielsen.

J. P. Strobel.

For Finansaaret 1940/41 modtog Handelshøjskolen et Statstilskud paa Kr. 43.200. For Aaret 1941/42 vil Statstilskuddet blive forhøjet til Kr. 82.000. Grosserer-Societetets Komité har ydet et Tilskud paa Kr. 2500 og Nicolaj H. Knudtzons Legat et Tilskud paa Kr. 1000.

Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse har af sine Legatmidler ydet et Tilskud paa Kr. 4766 og dækket Handelshøjskolens Underskud i Aaret 1939/40 med Kr. 165.388,14.

Handelshøjskolen har fra Carlsbergs Mindelegat for Brygger J. C. Jacobsen modtaget Kr. 1000 til Sproglaboratoriet og fra Tuborgfonden Kr. 2000 til Regnskabslaboratoriet. Endvidere har Komitéen for Nordisk akademisk Samarbejde ydet et Tilskud paa Kr. 350 til Gæsteforelæsninger paa Handelshøjskolen af Professor Bertil Ohlin, Stockholm, og Reklameklubben har skænket Kr. 1000 til Udgivelse af Eksamens- og Studiekredsopgaver i Salgsorganisation og Reklame.

Otto Mønstedts Fond har til Studier ved Handelshøjskolen og Studieophold i Udlandet bevilget ialt Kr. 17.615 til tidligere og nuværende Studerende.

Til Studier ved Handelshøjskolen ydedes der under

Det toaarige Studium:

Peer Bækgaard	Kr. 565
Erik Schøning Clausen	» 475
Elly Eduard	» 1200
Niels Frederiksen	» 600
Svend Aage Frørup	» 500
Knud Wisse Hansen	» 125
Egon Helshøj	» 1200
Arne Hermann	» 600
Poul Høholt	» 1200
Axel Jacobsen	» 1200
Påll Jensen	» 600
Niels Kjeldsen	» 1200
Henning Larsen	» 400
Svend Lystbæk	» 600
Elly Margrethe Nielsen	» 1200
Torben Olsen	» 1200
Alfred Willemoes	» 600
Aage Wischmann	» 800

Diplomprøven i Salgsorganisation og Reklame

Torben Rützou.....	Kr. 600
Poul Martin Uldbjerg	» 600

Diplomprøven i Varehandel:

Bent Jørgensen.....	Kr. 475
Jens Christian Weinreich.....	» 475

Studieophold i Udlandet:

Børge Bavngaard (Finland).....	Kr. 400
Henrik Rosenvinge (Sverige)	» 800

Halvdelen af Renterne af Peter Petersen og Hustrus Legat Nr.6 for Juni Termin 1940 blev tildelt Richard Bjerre under Første Del af Diplomprøven i Regnskabsvæsen med Kr.438, den anden Halvdel blev tildelt Agnes Dalboe under Den eensproglige Korrespondentprøve i Tysk med Kr.438. Halvdelen af samme Legats December Termin 1940 blev tildelt Harald Hviid under Den eensproglige Korrespondentprøve i Engelsk med Kr.438, den anden Halvdel blev tildelt Erik Kirstein under Den eensproglige Korrespondentprøve i Tysk med Kr.438. Emil P.Hertz og Hustrus Legat, hvoraf der var Kr.300 til Uddeling, blev tildelt Poul Uldbjerg under Første Del af Diplomprøven i Salgsorganisation og Reklame. Alle disse Studerende studerede under De ekstraordinære Kursus for Arbejdsledige.

I det forløbne Aar er der til Fripladser bevilget Kr.3505 fordelt paa 24 Studerende under Det toaarige Studium, Kr.7205 fordelt paa 119 Studerende under Special- og Sprogstudierne. Endvidere er der til 151 arbejdsledige Studerende bevilget Kr.29.875, ialt Kr.40.585.

Handelshøjskolens Studiefond har udlaant 1700 Kr. til 3 Studerende til Gennemførelse af Det erhvervsøkonomiske Grundstudium og 400 Kr. til Gennemførelse af Den tresproglige Korrespondentprøve.

Aarets Rusfest blev afholdt Lørdag den 28.September og var som sædvanlig arrangeret af H.A.sammenslutningen og Handelshøjskolens Studenterraad. Rustalen holdtes af fhv.Handelsminister J. Christmas Møller. Til Stede ved Festen var foruden nuværende og tidligere Studerende Medlemmer af Grosserer-Societetets Komitè og

af Bestyrelsen for Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse samt Handelshøjskolens Direktør og Lærere.

H. A. S sammenslutningens Formand Fabrikant, Dr. Svend Heineke ledede Festen. Under Festen blev der holdt Taler af stud. merc. Peter Olufsen, Direktør Jens Toftegaard, Formanden for Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, Grosserer Aage Kunst, Handelshøjskolens Direktør, Professor, Dr. phil. Christen Møller og Professor, Dr. polit. Carl Iversen. Forfatteren Mogens Lorentzen og Skuespillerinden Aase Ziegler underholdt efter Talerne Gæsterne.

For de Studerende under De ekstraordinære Kursus for Arbejdsledige har der i Aarets Løb været arrangeret nogle Sammenkomster. Onsdag den 23. Oktober havde de Studerende Lejlighed til at høre to Foredrag. Direktør Paul Tillge talte om »Strejflys over Handelens fremtidige Vilkaar«, og Lektor Erik Petri talte om »Udviklingslinier i Erhvervsretten«. Onsdag den 18. December talte Professor, Dr. phil. Christen Møller om »Internationale Kunstsprog«, og Fredag den 4. April underholdt Handelshøjskolens Musikforening de Studerende med Jazz-Oratoriet »De 24 Timer«.

Handelshøjskolens Aarsfest blev afholdt Tirsdag den 24. Juni. Formanden for Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, Grosserer Aage Kunst bød de indbudte Gæster velkommen og takkede for den Velvilje og Støtte, Handelshøjskolen har faaet fra Handelsministeriet, Tilsynsraadet og forskellige Institutioner og Fonds. Formanden rettede endvidere en Tak til Direktør Jens Toftegaard, der efter mange Aars Undervisningsgerning ved Handelshøjskolen har ønsket at trække sig tilbage, og lykønskede Aarets Dimittender. Efter Formandens Tale aflagde Handelshøjskolens Direktør, Professor, Dr. phil. Christen Møller Beretning og sluttede ligeledes med en Lykønskning til Dimittenderne.

I Handelsvidenskabelig Studieklub har der i Aarets Løb været holdt følgende Møder og Foredrag:

Professor, Dr. Max Kjær Hansen	Prisfastsættelsen og Konkurrencen under Masseproduktionen.
Statsaut. Revisor V. Helby	Budgetanvendelse i Kommuner.
Professor, Dr. polit. Carl Iversen	Aktuelle økonomiske Problemer.
Kontorchef, cand. jur. C. Helkett	»Snakke Skat«.
Lektor, statsaut. Revisor Palle Hansen H.D.	Betragtninger over Salgsomkostningernes regnskabsmæssige Behandling.
Lektor, Landsretssagfører Erik Petri	Udviklingslinier i Erhvervsretten.

Den 21. September 1940 fejrede Studieklubben sin 20 Aars Stiftelsesfest i Ingeniørhusets Selskabslokaler, hvor Medlemmerne var samlet til en festlig Aften med kunstnerisk Underholdning og Dans. I Stiftelsesfesten deltog som Klubbens Gæster Formanden for Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, Grosserer Aage Kunst, Direktør, Professor, Dr. phil. Christen Møller samt Handelshøjskolens Professorer og Docenter. I Dagens Anledning blev der udgivet et Jubilæumsnummer af Handelsvidenskabeligt Tidsskrift, hvori Formanden og de ældste Bestyrelsesmedlemmer fortalte Træk af Foreningens Historie.

Handelsvidenskabelig Studiekлуб har atter i Aar haft en betydelig Fremgang i Medlemsantallet, der ved Aarets Udgang androg 1070.

Af Handelsvidenskabeligt Tidsskrift er udsendt 4. og 5. Aargang Nr. 21—26 incl.

I Bankklubben har der i Aarets Løb været afholdt Møder med Foredrag af

Dr. Erik Lyng H. A.	Eksportsituationen.
Egill Pedersen H. D.	Bankproblemer af idag.
Eivind Olsen H. D.	Kontoprovisioner.
Landsretssagfører A. Møller-Andersen	Fuldmagter.
Carl Larsen H. D.	En Studierejse til U. S. A. Januar 1940— Marts 1941.

Klubben tæller ved Aarets Udgang 81 Medlemmer.

I Forsikringsklubben har der i Aarets Løb været holdt følgende Foredrag:

Redaktør, cand. polit. Fridtjof Lund	Brandforsikringsstatistik.
Bogtrykker C. Volmer Nordlunde	Hvad man kan faa at vide hos en Bogtrykker.
Erik Hansen H. D.	Fællesakkvisitør eller Brancheakkvisitør.
Bibliotekar, Frk. Lisbeth Graae	Bøger og Forsikringsfolk.
Ernst Willumsen	Forsikringsreklamen i en Krigstid.
Direktør, Professor, Dr. phil. Christen Møller	Den højere Handelsundervisning i Danmark.
Ingeniør N. Bay Nielsen	Benzinerstatninger som Drivstof.
Aktuar, Dr. polit. Paul Johansen	Befolkningsdødelighed og Livsforsikrings- dødelighed.
Propagandachef Tage Kyster	Lidt om Arbejdet i Justitsministeriets Propagandakontor.
Paul Sylvest Pedersen	Arbejderbeskyttelsen.

Klubben havde ved Aarets Udgang 335 Medlemmer.

Handelsvidenskabelig Reklameklub har i Aarets Løb afholdt Møder og Sammenkomster af faglig og selskabelig Art. I Juni Maaned 1941 udsendte Klubben i Samarbejde med Handels-højskolen Bogen »Markedsproblemer«, som blev udgivet i Anledning af 10=Aaret for Afholdelsen af den første Diplomprøve i Reklame. Medlemsantallet er nu 76.

H. A.=Sammenslutningen har i Lighed med tidligere Aar gennemført den faglig=teoretiske Side af sin Virksomhed ved en Række Foredrags= og Diskussionsaftener:

Lektor, Landsretssagfører Erik Petri..... Udviklingslinier i Erhvervsretten.
 Direktør, Civilingeniør S.A.J. Mansted H.D. Økonomisk Systemskifte.
 Kontorchef, cand. polit. Niels Lindberg ... Priser, Prisudvikling og Prispolitik.
 Dr. H. Pasdermadjian The Practice of Scientific Management.

Endvidere har H. A.=Sammenslutningens Medlemmer været indbudt til Dansk Reklameforenings Møde om »Nye Varer — nyt Salg«, som blev afholdt i Ingeniørernes Hus med Kontorchef Rob. Einfeldt, Fabrikejer, Dr. rer. pol. Sv. Heineke H. A., Erhvervschef Rud. Jørgensen H. A. og Grosserer A. Thomsen H. D. som Indledere.

Handelshøjskolen overdrog som i tidligere Aar H. A.=Sammenslutningen at arrangere Rusfesten. Denne fandt Sted den 28. September 1940 med fhv. Handelsminister J. Christmas Møller som Rus-taler, og H. A.=Sammenslutningens Formand, Fabrikejer Dr. rer. pol. Sv. Heineke H. A. som Ordfører.

H. A.=Sammenslutningens Medlemstal var ved Aarets Slutning ca. 150.

I Handelsklubben er der i Aarets Løb blevet holdt følgende Foredrag:

Sekretær K. Chrom H. D. Dansk Storhandels Hovedorganisationer.
 Direktør, Civilingeniør S.A.J. Mansted H.D. Økonomisk Systemskifte.
 Kontorchef, cand. polit. Niels Lindberg... Priser, Prisudvikling og Prispolitik.
 Fuldmægtig Poul Petersen H. D. Detailhandelens Rationalisering.
 Dr. H. Pasdermadjian The Practice of Scientific Management.
 Assistent Poul Nielsen H. D. Aarhus Universitets Kursus i Arbejdsforhold.

Klubben havde ved Aarets Udgang 32 Medlemmer.

Handelssproglig Studieklub har i Aarets Løb afholdt ca. 25 Studiekredsafteener, hvor der er gennemgaaet engelske Digte og Skuespil af nyere og ældre Forfattere.

Handelshøjskolens Musikforening (Elevforeningen), som blev stiftet 31. Marts 1941, har i Løbet af Foraaret afholdt nogle musikalske Aftener og har endvidere ved Skolens Afslutningsaften for De ekstraordinære Kursus for Arbejdsledige den 4. April opført Bernhard Christensens Jazz-Oratorium »De 24 Timer«.

Foreningen har endvidere sammen med Studenterraadet den 26. April 1941 arrangeret en Udflugt for de Studerende ved Dagstudierne. Turen gik til Rude Skov og Høje Sandbjerg og endte med musikalsk Underholdning.

STUDIEPLANEN AF 1939

DET ERHVERVSØKONOMISKE GRUNDSTUDIUM

I Efteraarssemestret 1940 blev der optaget 73 Studerende, hvoraf 24 med nysproglig Studentereksamen, 21 med matematisk-naturvidenskabelig Studentereksamen, 2 med klassisk-sproglig Studentereksamen, 1 med norsk Studentereksamen, 13 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen, 2 med Real- og Handelseksamen, 2 med Handelseksamen, 1 med Handelsmedhjælper- og Handelseksamen, 4 med Realeksamen, 1 med Realeksamen og Adgangsprøven til Danmarks tekniske Højskole, 1 med Oprykningsprøve til 3. Gymnasieklasse og Handelsmedhjælpereksamen og 1, der blev optaget efter forudgaaende Studier i Cambridge.

De, der ikke havde Studentereksamen, optoges endeligt som Studerende fra Foraarssemestret 1941.

I Foraarssemestret var der 70 1. Aars Studerende.

Alle nye Studerende havde som det ene af de to forlangte Fremmedsprog Engelsk, 71 Studerende havde som det andet Tysk, 2 Studerende Fransk og 2 Spansk. Desuden havde 7 Studerende Spansk som valgfrit Fag.

I Efteraarssemestret var der 42 2. Aars Studerende, i Foraarssemestret ligeledes 42, hvoraf 39 indstillede sig til Afgangsprøven i Maj/Juni.

Til den i Studieplanen fastsatte 2 Maaneders Volontørtjeneste for de Studerende, der ikke inden deres Optagelse paa Handelshøjskolen har været i Praksis, har efterfølgende Firmaer taget imod vore Studerende i Sommerferien:

Akts. Arbejdernes Landsbank, København.
A/S Atlas Maskinfabrik, København.
Berlingske Tidende, København.

F. E. Bording A/S, København.
 Christoffersen & Hansen, Stege.
 Danish Dairies, København.
 Dansk Andelscementfabrik, Nørre Sundby.
 Dansk Kugleleje Aktieselskab S. K. F., København.
 Akts. De Danske Spritfabrikker, København og Odense.
 Det Danske Petroleums Akts., København.
 Gutenberghus Reklamebureau, København.
 Haandværkerbanken i Kjøbenhavn Akts., København.
 Jul. Hansens Trikotagefabrik, København.
 Akts. Hastrup's Fabriker, Odense.
 Philip W. Heyman A/S, København.
 Hillerød og Omegns Bank Akts., Hillerød.
 Hans Jessens Maskinbyggeri, Vejle.
 Laur. Knudsen, København.
 Lange & Unmack A/S, Aalborg.
 Alfred Lund & Co. A/S, København.
 National Kasseapparater, København.
 Peter Nielsen, Svendborg.
 Politiken, København.
 A/S Sthyr & Kjær, København.
 William Strand, København.
 A/S Tuborgs Bryggerier, København.
 Wahl Asmussen, København.
 A/S Th. Wessel & Vett, København.

Som Censorer ved Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium medvirkede i

Erhvervsøkonomi: Departementschef Einar Cohn, Direktør, Civilingeniør Svend Mansted H. D., Lektor, cand. polit. P. Sveistrup og Direktør Paul Tillge.
 Nationaløkonomi: Kontorchef, cand. polit. Ebbe Groes, Økonomidirektør, cand. polit. Holger Koed og Professor, Dr. polit. F. Zeuthen.
 Erhvervsret: Direktør M. Henrichsen og Docent, Dr. jur. Stig Juul.
 Engelsk: Professor, Dr. phil. N. Bøgholm og Direktør H. O. Damgaard-Nielsen.

Tysk: Undervisningsinspektør, Dr. phil. A. Højberg Christensen og
Grosserer Oskar Korner.

Fransk: Lektor N. Chr. Nielsen og Direktør K. Sonne-Hansen.

Studenterraadet arrangerede Lørdag den 15. Februar en Nytaarsfest, der afholdtes paa Skolen. Aftenen indledtes med Underholdning, blandt andet af »Handelshøjskolens Musikforening«, og sluttede med Dans. Et meget stort Antal af Handelshøjskolens Lærere og Studerende deltog i Festligheden.

Der har i Aarets Løb været arrangeret to Studiebesøg og en Studierejse. Fredag den 28. Marts besøgte *A/S Atlas*. Virksomheden blev gennemgaaet under sagkyndig Ledelse og de Studerende fik et interessant Indtryk af en fremstaaende dansk Industrivirksomhed med en fuldt moderne Organisation. Studiebesøget blev ledet af Dr. *Erik Lynge H. A.* Torsdag d. 8. Maj var der Besøg paa *Dansk Læder- og Skotøjsindustri A/S*. Virksomhedens forskellige Afdelinger blev omhyggeligt gennemgaaet og ogsaa her fik de Studerende et interessant Indblik i de Forhold, hvorunder den danske Industri arbejder.

Den 15. Oktober 1940 foretog 2. Aars Studerende under Ledelse af Handelshøjskolens Direktør, Professor *Christen Møller*, en Studierejse til Næstved. Rejsen var arrangeret i Forbindelse med Næstved Erhvervsraad og Kommunen og omfattede Besøg paa Papirfabrikken, det nye Raadhus, Havneanlægget og Käblers Keramikfabrik, hvor hver Deltager fik udleveret et Askebæger som Erindring. Kommunen og Erhvervsraadet var Værter ved Morgenmaaltidet og Frokosten og havde sørget for sagkyndigt Førerskab overalt.

15.—18. Maj var 1. Aars Studerende paa Studierejse til Aarhus, hvor *Aarhus Reklameforening* med stor Velvilje havde paataget sig det praktiske Arrangement. Ledere af Studierejsen var Professor *Max Kjær Hansen* og Lektor *Ejler Alkjær*. De Studerende besaa med stor Interesse en Række Handelsfirmaer og industrielle Foretagender i Aarhus.

Paa Nordisk Universitets- og Studenterdag, den 27. Marts, afholdt Handelshøjskolen paa Opfordring af Studenterraadet en speciel nordisk Højtidelighed, ved hvilken der blev talt af Direktør *Christen Møller* og Professor *Max Kjær Hansen*. Studenterraadet havde endvidere været repræsenteret i det Udvalg, der tilrettelagde den nordiske Universitets- og Studenterdags store Aftenmøde i Odd-Fellow

Palæet, hvor Hovedtalen blev holdt af Professor *Curt Weibull*, Göteborg.

Handelsvidenskabeligt Studenterraad er repræsenteret i:

Danmarks nordiske Studenterudvalg
 Dansk Studiefond
 Danske Studerendes Fællesraad
 Stipendieforeningen »Studenternes Venner«.

ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER

I 1940/41 var der en Tilgang af 324 nye Studerende under de forskellige Specialstudier.

Under *B a n k v æ s e n* blev der optaget 17 Studerende, hvoraf 13 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Bankskolen, 1 med Studentereksamen og Afgangsprøven fra Sparekasseskolen, 2 med Afgangsprøven fra Bankskolen og 1 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen. Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 12 Studerende, hvoraf 9 bestod.

Under *F o r r e t n i n g s o r g a n i s a t i o n* blev der optaget 63 nye Studerende, hvoraf 26 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen, 11 med Real- og Højere Handelseksamen, 4 med Studenter- og Højere Handelseksamen, 2 med Studenter- og Handelsmedhjælpereksamen, 2 med Handelseksamen, 1 med Studentereksamen, 6 med Realeksamen, 1 med Civilingeniøreksamen og 10 med andre Eksaminer. Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 30 Studerende, hvoraf 22 bestod.

Under *B r a n d f o r s i k r i n g* blev der optaget 4 nye Studerende, som alle havde Realeksamen og Afgangsprøven fra Forsikringsskolen. Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 2 Studerende, hvoraf 1 bestod.

Under *L i v s f o r s i k r i n g* blev der optaget 9 nye Studerende, hvoraf 7 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Forsikringsskolen, 1 med Studentereksamen og Afgangsprøven fra Forsikringsskolen og

1 med Afgangsprøven fra Forsikringsskolen. Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 6 Studerende, hvoraf 5 bestod.

Under Søforsikring blev der optaget 3 nye Studerende, alle med Realeksamen og Afgangsprøven fra Forsikringsskolen.

Under Ulykkesforsikring blev der optaget 7 nye Studerende, hvoraf 4 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Forsikringsskolen og 3 med Afgangsprøven fra Forsikringsskolen. Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 5 Studerende, hvoraf 4 bestod.

Under Regnskabsvæsen blev der optaget 142 nye Studerende, hvoraf 59 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen, 1 med Studentereksamen og Handelsvidenskabelig Afgangsprøve, 6 med Real- og Højere Handelseksamen, 6 med Real- og Handelseksamen, 6 med Handelseksamen, 6 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Bankskolen, 2 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Sparekasseskolen, 2 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Forsikringsskolen, 1 med Studentereksamen og Afgangsprøven fra Forsikringsskolen, 7 med Studentereksamen, 23 med Realeksamen, 1 med Juridisk Embedseksamen og 22 med andre Eksaminer. Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 102 Studerende, hvoraf 70 bestod.

Under Salgsorganisation og Reklame blev der optaget 30 nye Studerende, hvoraf 5 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen, 3 med Real- og Højere Handelseksamen, 2 med Studenter- og Handelsmedhjælpereksamen, 3 med Studentereksamen, 7 med Realeksamen og 10 med andre Eksaminer. Til første Del af Diplomprøven indstillede sig 17 Studerende, hvoraf 14 bestod.

Under Varehandel blev der optaget 36 nye Studerende, hvoraf 12 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen, 3 med Real- og Højere Handelseksamen, 2 med Studenter- og Højere Handelseksamen, 1 med Studenter- og Handelseksamen, 2 med Real- og Handelseksamen, 1 med Studenter- og Handelsmedhjælpereksamen, 1 med Handelseksamen, 1 med Studentereksamen og Afgangsprøven fra Bankskolen, 2 med Studentereksamen, 2 med Realeksamen og 9 med andre Eksaminer. Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 17 Studerende, hvoraf 14 bestod.

Som Censorer ved 1. Del af Diplomprøverne medvirkede i:

- Nationaløkonomi: Docent, cand. polit. O. Himmelstrup og Grosse-
rer, cand. polit. Anton E. Nielsen.
- Erhvervsret: Departementschef H. Jespersen, Grosserer, cand. jur. J.
L. Simonsen og Vekselerer, cand. jur. Flemming G. Wulff.
- Statistik: Professor H. Cl. Nybølle.
- Bankvæsen: Bankdirektør Olaf Hedegaard og Kontorchef Thorkel
Jensen.
- Forretningsorganisation: Direktør, Civilingeniør Svend Mansted H.D.
og Kontorchef, cand. polit. J. A. Vestbirk.
- Brandforsikring og Ulykkesforsikring: Direktør, cand. jur. Chr. Ol-
rik og Direktør, cand. polit. G. E. Riemann.
- Livsforsikring: Direktør, Dr. phil L. Iversen og Direktør, Civilinge-
niør P. E. V. Lønborg.
- Regnskabsvæsen: Prokurist Bernh. Baaring H. A. og statsaut. Revi-
sor Svend Larsen.
- Salgsorganisation og Reklame: Direktør Paul Tillge og Professor, Dr.
polit. F. Zeuthen.
- Varehandel: Grosserer Hans Lund H. A. og Kontorchef, cand. polit.
J. A. Vestbirk.

DEN TRESPROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

I Efteraarsemestret 1940 blev der optaget 50 nye Studerende, hvor-
af 44 med nysproglig Studentereksamen, 1 med Real- og Handels-
eksamen, 1 med Studenter- og Højere Handelseksamen, 1 med Real-
og Højere Handelseksamen, 2 med Pigeskoleeksamen og Handels-
eksamen og 1 med matematisk-naturvidenskabelig Studentereksamen
og bestaaet Optagelsesprøve.

I Foraarssemestret var der 45 1. Aars Studerende. Til 1. Del ind-
stillede sig 41 Studerende.

Alle de Studerende havde Engelsk som Hovedsprog og Tysk som
første Bisprog. Som andet Bisprog havde 36 Fransk og 14 Spansk.
Desuden havde 3 Studerende Spansk som valgfrit Fag.

I Efteraarsemestret var der 25 2. Aars Studerende, i Foraarsse-
mestret 24.

Til Den tresproglige Korrespondentprøve indstillede sig 22 Stu-
derende.

Som Censorer ved 1. Del medvirkede i:

Bogføring: Regnskabschef Victor Holck.
Erhvervsret: Direktør M. Henrichsen.

Som Censorer ved Den tresproglige Korrespondentprøve medvirkede i:

Engelsk: Professor, Dr. phil. N. Bøgholm og Direktør H. O. Damgaard-Nielsen.

Fransk: Lektor N. Chr. Nielsen og Direktør K. Sonne-Hansen.

Tysk: Undervisningsinspektør, Dr. phil. A. Højberg Christensen og Grosserer Oskar Korner.

Spansk: Prokurist H. V. Boye og Translatør, Dr. phil. Carl Bratli.

Dansk, Engelsk og Tysk Stenografi samt Maskinskrivning: Kontorchef J. C. Bogstad og Sekretær, Fru Ester Brinch.

DEN EENSROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

Ved Efteraarsemestrets Begyndelse afholdtes Optagelsesprøve til Korrespondentskolen.

I 1940-41 var der en Tilgang af 187 nye Studerende.

Under Engelsk blev der optaget 90 nye Studerende, hvoraf 3 med Studentereksamen og Handelsvidenskabelig Afgangsprøve, 5 med Studentereksamen og Højere Handelseksamen, 5 med Real- og Højere Handelseksamen, 31 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen samt Afgangsprøven i Engelsk, 5 med Realeksamen og Afgangsprøven i Engelsk, 10 med Afgangsprøven i Engelsk, 5 med Real- og Handelseksamen, 3 med Handelseksamen, 1 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Bankskolen, 1 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Forsikringskolen, 1 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Shippingskolen, 7 med nysproglig Studentereksamen og 13 efter Optagelsesprøve.

Til Korrespondentprøven indstillede sig 72 Studerende.

Under Fransk blev der optaget 13 nye Studerende, hvoraf 3 med nysproglig Studentereksamen og Handelsvidenskabelig Afgangsprøve, 1 med Realeksamen og Afgangsprøven i Fransk, 1 med matematisk-naturvidenskabelig Studentereksamen og Afgangsprøven i Fransk, 1 med matematisk-naturvidenskabelig Studentereksamen og Handels-

medhjælpereksamen, 2 med nysproglig Studentereksamen, 1 med Real- og Handelseksamen samt Optagelsesprøve, 1 med Handelseksamen og Optagelsesprøve og 3 efter Optagelsesprøve.

Til Korrespondentprøven indstillede sig 9 Studerende.

Under S p a n s k blev der optaget 6 nye Studerende, hvoraf 5 med Spanskprøven og 1 efter Optagelsesprøve.

Til Korrespondentprøven indstillede sig 1 Studerende.

Under T y s k blev der optaget 78 nye Studerende, hvoraf 5 med nysproglig Studentereksamen og Handelsproglig Afgangsprøve, 4 med Studenter- og Højere Handelseksamen, 11 med Real- og Højere Handelseksamen, 8 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen samt Afgangsprøven i Tysk, 1 med Real- og Handelseksamen samt Afgangsprøven i Tysk, 1 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Bankskolen samt Afgangsprøven i Tysk, 10 med Realeksamen og Afgangsprøven i Tysk, 1 med Afgangsprøven i Tysk, 9 med Real- og Handelseksamen, 16 med nysproglig Studentereksamen og 12 efter Optagelsesprøve.

Til Korrespondentprøven indstillede sig 47 Studerende.

Som Censorer ved Den eensproglige Korrespondentprøve medvirkede i:

Engelsk: Lektor O. Kaalund-Jørgensen, Translatør V. Knippel og Direktør C. Møller-Nielsen.

Fransk: Lektor N. Chr. Nielsen og Direktør K. Sonne-Hansen.

Spansk: Prokurist H. V. Boye og Translatør, Dr. phil. Carl Bratli.

Tysk: Undervisningsinspektør A. Højberg Christensen og Direktør Sv. Aa. Wesarg.

FORBEREDELSEN TIL TRANSLATØREKSAMEN

Ved Efteraarsemestrets Begyndelse afholdtes Optagelsesprøve til Translatørskolen.

I Maj 1941 afholdtes Prøve i Retslære for de Studerende i yngste Translatørklasse. Prøven blev bestaaet af 12 Studerende.

I Translatørskolen var der i 1940/41 en Tilgang af 28 nye Studerende.

Under Engelsk blev der optaget 7 nye Studerende, hvoraf 1 med nysproglig Studentereksamen og Handelssproglig Afgangsprøve, 5 med Korrespondentprøven og 1 efter Optagelsesprøve.

Til Translatøreksamen indstillede sig 8 Studerende.

Under Fransk blev der optaget 2 nye Studerende efter Optagelsesprøve.

Til Translatøreksamen indstillede sig 3 Studerende.

Under Spansk blev der optaget 5 nye Studerende, hvoraf 2 med Korrespondentprøven og 3 efter Optagelsesprøve.

Under Tysk blev der optaget 14 nye Studerende, hvoraf 8 med Korrespondentprøven og 6 efter Optagelsesprøve.

Til Translatøreksamen indstillede sig 4 Studerende.

SPANSKPRØVEN

Til Spanskprøven blev der optaget 32 nye Studerende. Til Spanskprøven indstillede sig 6 Studerende.

Som Censorer ved Spanskprøven medvirkede Prokurist H. V. Boye og Translatør, Dr. phil. Carl Bratli.

UDDANNELSE AF HANDELSSKOLELÆRERE

I Efteraarsemestret 1940 afholdtes Forelæsninger over Handelsskolernes Organisation og Didaktik for dem, der ønsker at uddanne sig til Faglærereksamen i Handelsfag. Forelæsningerne holdtes af Undervisningsdirektør, cand. mag. Osvald Larsen, og de afsluttedes med en Prøve.

STUDIEPLANEN AF 1929

Diplomprøven i Bankvæsen, Forsikring og Varehandel afholdtes for sidste Gang efter Studieplanen af 1929 Maj/Juni 1941.

Som Censorer ved Diplomprøverne medvirkede i:

Handel: Prokurist Bernh. Baaring H. A., Departementschef Einar Cohn og Generalkonsul, Direktør Waldemar Jacobsen.

Regnskabsvæsen: Direktør M. Henrichsen, Regnskabschef Victor Holck, statsaut. Revisor Aage Nielsen, Højesteretssagfører Oluf Petersen og statsaut. Revisor J. P. Strobel.

Bankvæsen: Departementschef Einar Cohn og Bankdirektør Olaf Hedegaard.

Brandforsikring: Direktør, Civilingeniør N. Chr. Hafn, Direktør Carsten Hauch og Kontorchef Alex. Krogh.

Genforsikring: Direktør Poul Hey og Underdirektør O. Sagild.

Livsforsikring: Højesteretsdommer A. Drachmann Bentzon, Direktør Dr. phil. L. Iversen, Direktør, Civilingeniør P. E. V. Lønborg og Højesteretssagfører Oluf Petersen.

Søforsikring: Direktør Svend Andersen og Direktør, cand. polit. K. K. Petersen.

Ulykkesforsikring: Højesteretsdommer A. Drachmann Bentzon, Direktør, cand. jur. Chr. Olrik, Højesteretssagfører Oluf Petersen og Direktør, cand. polit. G. E. Riemann.

Reklame: Sekretær Svend A. Holbæk og Redaktør Roger Nielsen.

Til Handelsvidenskabelig Kadeteksamen indstillede sig Gudrun Thrane, der i Forvejen havde bestaaet Diplomprøven i Forretningsøkonomi. Efter at Fru Thranes skriftlige Arbejde, Omkostningsdegressionen i Industri, dens Teori og praktiske Problemer, var bleven godkendt, indkaldtes hun til en mundtlig Eksamination og erklæredes derefter for bestaaet.

Som Censorer ved Kandidateksamen fungerede Departementschef Johs. Dalhoff og Direktør H. O. Damgaard-Nielsen.

EKSAMINER

Følgende bestod Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium:

Albrecht, Hans Viktor Poul	g+
Bistrup Larsen, Poul	mg÷
Bækgaard, Peer	g+
Frørup, Svend Aage	mg÷
Hansen, Jacob Olaus	mg
Hermann, Arne Erling	g+
Holst, Johannes	g+
Jensen, Páll Jóannes	mg÷
Karsten, Preben	g+
Lindhard, Einar Mogens	mg÷
Lindhard, Niels Christian	mg
Lystbæk, Sven	g+
Munck, Jørgen Ulrik	mg
Nehm, Gunnar	g+
Nielsen, Ira	mg÷
Nordentoft, Per Vincent	g+
Planck, Erik	mg÷
Raae, Vilhelm Rasmussen	mg÷
Rasmussen, Mogens Johannes	mg÷
Tarp, Jørgen	mg÷

Følgende bestod Diplomprøven i:

Handel.

Forretningsøkonomi:

Arp-Nielsen, Peer Mogens	g+
Bentsen, Niels Børge Henry	g
Caspersen, Emil Jens Erik	mg

Gilvad, Niels Juel	mg ÷
Hansen, Axel Hans	g +
Hartz, Finn Nicolai Egon Knud	g +
Henriksen, Svend Hans Emil Vejen	mg ÷
Huusmann, Ejnar	g +
Jensen, Kai William Edvard	g +
Junge Jensen, Ejner	mg
Lund, Jens Jørgen Gudmund	mg +
Lund Petersen, Knud	mg +
Madsen, Axel	mg
Nielsen, Carl Christian Palle	g +
Pedersen, Axel Frederik	g
Raae, Vilhelm Rasmussen	mg
Rasborg, Arne Christian	mg +
Rasmussen, Poul Peter	g +
Risom, Ove	mg
Sterren-Andersen, Knud William	mg +
Sørensen, Bertel Bernhard	g +
Thorup, Niels Knud	g +
Wolff, Hans Joachim	g +

Varehandel.

Adamsen, Erik	mg ÷
Christoffersen, Arne Julian	ug ÷
Fussing, Kaj Mogens	mg
Jacobsen, Erik	g +
Jørgensen, Bent Martin	mg ÷
Nielsen, Valdemar	mg ÷
Salling, Paul	mg +
Schau, Paul Freddy	mg
Schebye, Torben	mg +
Schøning Clausen, Erik Andreas	mg
Thordarson, Franck Mareno Paul	g
Waldmann, Ernst Henry Tage	mg +
Weinreich, Jens Christian Peder	mg
Windinge, Erik Christian	g +

Regnskabsvæsen.

Aagaard, Hans Henning	mg ÷
Andersen, Carl Lauritz Jørgen	g
Andersen, Niels Palle	mg
Briem, Tryggvi	mg
Bechgaard, Carl Erik	mg ÷
Bechgaard-Slot, Edel	mg ÷
Carbonnier, Poul	g +
Carlsen, Poul Edvin	mg
Christensen, Svend-Aage	mg
Dalskov, Børge Frederiksen	mg ÷
Danielsen, Eddy	g
Dauidsen Jensen, Anders	mg ÷
Due Nielsen, Frede	mg ÷
Grusgaard Jensen, Erik	g +
Haase, Knud Børge	mg ÷
Hansen, Arne Christian	mg
Hansen, Egon	g +
Hansen, Hans Peter	g
Ibsen, Bruno	g +
Jakobsen, Hans	mg +
Jelsøe, Carl Ove	mg +
Jensen, Holger Carlo	g +
Jensen, Poul Erik	mg ÷
Jørgensen, Christian Johannes Anders	mg ÷
Jørgensen, Niels Poul	g
Jørgensen, Preben Erik	g +
Jørgensen, Robert	mg ÷
Kristensen, Vilhelm	mg ÷
Larsen, Hans Christian	g +
Larsen, Helge Kjeld	mg ÷
Larsen, Karl Kristian	mg ÷
Lorentzen, Erik Johansen	mg ÷
Madsen, Willy Johannes	mg +
Mørch, Anker	g
Nielsen, Erik Helmer	mg ÷
Nørregaard, Harald Johannes	mg ÷
Overgaard, Viggo Johannes	g +

Pallesen, Willy	g +
Pedersen, Svend Henry Oluf	ug ÷
Terkelsen, Ove Poul Henning	mg ÷
Toftegaard, Børge	mg
Westergaard, Jens Peter	mg
Vinten, Paul	g

Bankvæsen.

Englev Jensen, Poul	mg ÷
Jepsen, Niels Oluf	mg +
Jørgensen, Harald Christian	mg ÷
Kloborg, Ejvind	mg ÷
Knudsen, Knud Carl Ewald	g
Møller, Nis Peter	mg
Rasmussen, Knud Sigurd	mg
Schelin, Otto Carl Frederik	mg
Skov Olsen, Hugo	mg
Sørensen, Svend Oluf	ug ÷
Vieth, Poul Arvid Ludvig	mg ÷

Brandforsikring.

Berthelsen, Erik Christian	mg +
Camillo-Jensen, Preben	mg ÷
Frey-Christensen, Arne	mg +
Johansen, Jørgen	mg
Kristensen, Aksel	mg
Tjellesen, Vilhelm Tjelle	mg ÷

Genforsikring.

Kromann Rasmussen, Ove	mg +
Schultz-Petersen, Knud	g +

Livsforsikring.

Christiansen, Alfred Jens	mg
Hansen, Erik	mg
Hansen, Poul Werner	mg +
Kristensen, Sigurd	mg
Larsen, Willy Poul	g

Nielsen, Ove Folmer Lønborg	mg ÷
Pedersen, Henry Peter	ug ÷
Recchia, Børge Giovanni Battista	ug ÷

Søforsikring.

Fischer Jacobsen, Victor	mg ÷
Koed, Poul Knud	mg
Ljunggreen Petersen, John	mg
Trenckner, Knud	mg
Witt, Henrik Guldbrand	mg +

Ulykkesforsikring.

Eskesen, Svend Gregers	mg ÷
Frederiksen, Paul Einer Emil	mg
Maegaard, Knud Johannes	mg ÷
Mathiesen, Poul	mg +
Petersen, Ove Willy	mg ÷
Schleimann Petersen, Carl Arne	g

Reklame.

Aarsø Nielsen, Ib Erik	g
Guldmann, Anders Jørgen	mg +
Harrit, Niels Børge	g +
Holten, Mogens	mg +
Lunøe, Erik	mg +
Martin, Hans Frits	g +
Pedersen, Eigil	mg
Sabroe, Arne Holger	mg +
Søndergaard Sørensen, Elmar	mg +
Terslev, Knud	mg +
Wahl, Henrik Mogens	mg +

Revisoreksamen.

Ved den teoretiske Del af Revisoreksamen (afholdt af Handelsministeriet) Efteråret 1940 bestod 20, der i Forvejen havde Diplomprøven i Regnskabsvæsen, Prøven i Revisionsteknik.

Da den praktiske Del af Prøven for statsautoriserede Revisorer er bleven udskudt fra Foraaret til Efteråret, er der ingen Dimittender med den praktiske Del i Undervisningsåret 1940/41.

Følgende bestod Den tresproglige Korrespondentprøve:

Bang, Else	mg ÷
Christiansen, Astrid	mg +
Clausen, Elise	g +
Dalum, Bente Petersen	mg ÷
Danckwarth, Inger	mg ÷
Engelbert Petersen, Birte	mg ÷
Felkov, Ruth	mg ÷
Fog, Ingrid	mg
Jacobsen, Anna Ingrid	mg ÷
Larsen, Bodil	mg
Larsen, Knud Henning	mg +
Löwenstein-Elshorst, Günther Wilhelm	mg
Nielsen, Ruth Lisbeth	mg ÷
Orbesen, Annelise	g +
Otto-Hansen, Anne-Lisbeth	mg +
Ottesen, Gudrun	mg
Palsberg, Else	ug ÷
Qvist, Gunver	mg +
Rasmussen, Irene	g +
Raun-Byberg, Inge	mg ÷
Rolandsen, Ellen Margrethe Vestergaard	mg ÷
Wendelboe-Larsen, Lilian Eli Margrethe	mg ÷

Følgende bestod Den eensproglige Korrespondentprøve i:
Engelsk.

Alvin, Ib	mg ÷
Andersen, Agnes Norma	mg ÷
Andersen, Børge	mg ÷
Andreasen, Ellen Lilly	mg
Arne, Bent	mg
Bondo, Ulla Ingrid	mg
Brothy, Ole Krag	mg ÷
Carstensen, Palle	mg
Frandsen, Tove Anna	mg ÷
Frederiksen, Henning	mg
Hansen, Gurli Margrethe	mg ÷

Harmsen, Aagot Karna	mg ÷
Hennings, Georg	mg
Holdt, Viggo	mg ÷
Hornbæk, Karen	ug ÷
Hviid, Harald Richardt	mg
Illemann-Larsen, Jørgen Erik	mg ÷
Jacobsen, Allan Sigurd	mg
Jacobsen, Inger	mg
Klausen, Grethe Vera	mg
Kristjansen, Karen	ug ÷
Larsen, Svend Ove	mg ÷
Møller, Grethe	mg
Møller-Andersen, Inge	mg ÷
Nørgaard, Karen Margrethe	mg ÷
Otzen, Gunnar	mg
Poulsen, Johanne Cathrine	mg ÷
Poulsen, Mogens Kaae	mg ÷
Rasmussen, Evald	ug ÷
Rasmussen, Gertrud Elisabeth	mg ÷
Ravn-Nielsen, Sigrid	mg ÷
Rixen Rasmussen, Rita	mg
Rouchmann, Gerson	mg ÷
Schram, Poul Erik	mg ÷
Schwanenflügel, Werner	mg ÷
Skougaard Hansen, Ejvind	mg +
Skov, Knud	mg ÷
Stub-Nielsen, Børge	mg ÷
Sørensen, Inga Elisa	ug ÷
Ulrich, Ulla Asta Haas	mg
Worm, Lis	mg
Zillsdorff, Grete	mg

Fransk.

Cailloux, Marguerite	mg
Gertz, Else	mg
Julian, Ib	mg ÷
Knudsen, Else	mg ÷
Olsbo, Eli	mg ÷
Skov, Helge	mg

Spansk.

Strøbech, Paul Gustav mg ÷

Tysk.

Brostrøm, Gertrud mg ÷
 Christensen, Ruth Marie mg ÷
 Dahl, Fanny Elisa mg
 Dalboe, Agnes Karen Kirstine mg ÷
 Fahnøe, Ove Frederik mg ÷
 Frederiksen, Frederik Peter Albert mg ÷
 Frederiksen, Grethe Kirsten mg
 Gislason, Ruth mg +
 Gormsen, Tatjana mg +
 Hammershøj, Emil mg ÷
 Hansen, Ada Bodil mg
 Hansen, Elna Margrete mg ÷
 Hansen, Karen Elisabeth mg +
 Hegnsted, Svenn Erik mg
 Holm, Anna Henriette mg
 Jahn, Bodil Rigi mg
 Jepsen, Gudrun ug ÷
 Josephsen, Poul Frederik mg
 Jørgensen, Tove Karen mg +
 Kirstein, Erik mg +
 Lindemann, Alexander Georg mg ÷
 Lorentz-Petersen, Erik William Martens mg ÷
 Lyngbye, Erna mg +
 Marker, Preben mg +
 Marott, Mogens mg
 Nielsen, Carlo Jørgen mg
 Nielsen, Grethe Johanne Sofie mg +
 Petersen, John Christian Bjerregaard ug ÷
 Petersen, Svend Henning mg ÷
 Rasmussen, Kirsten ug
 Rützou, Vibeke mg ÷
 Scavenius Nielsen, Gertrude mg
 Schomacker, Vilhelm mg ÷

Smidt, Else Betty Augusta	mg +
Svendsen, Sonja	mg +
Weidema, Vita	mg +

Følgende bestod Spanskprøven:

Jacobsen, Finn	mg +
Jeppesen, Carl Hugo	mg +
Pedersen, Aage	mg +
Rod, Inga	mg
Wulff, Svend	g +

foruden 9, der aflagde den som en Del af Den tresproglige Korrespondentprøve.

Translatøreksamen (afholdt af Handelsministeriet) blev bestaaet af følgende:

<i>Engelsk.</i>	Speciale	Hovedkarakter Points
Poul Larsen	Kommercielt Sprog	68
Gunnar Hvid-Jacobsen	—	54
<i>Fransk.</i>		
Karen Andersen	Kommercielt Sprog	71
Inger Langballe	—	63
<i>Tysk.</i>		
Folmer Andersen	Kommercielt Sprog	59
Børge Johansen	—	58

LITTERÆRE ARBEJDER

AF HANDELSHØJSKOLENS LÆRERE AUGUST 1940—JULI 1941

Professorer.

Hirsch, Julius, Dr.

Standard figures for industry. An introductory international survey. Kbh. 1940. 144 S. (Det handelsvidenskabelige Forskningsinstitut: Meddelelse 5).

Priskalkulation og Prislovgivning. Kbh. 1940. 62 S. (Det handelsvidenskabelige Forskningsinstitut: Meddelelse 8). — 2. Opl. 1941.

Den moderne Detailhandels Hovedproblemer. Kbh. 1940. 70 S. (Det handelsvidenskabelige Forskningsinstitut: Meddelelse 9). — 2. Opl. 1941.

Beliggenhedslære. Kbh. 1941. 143 S. (Det handelsvidenskabelige Forskningsinstitut: Meddelelse 10).

Nyere metoder for driftskontroll (Driftsrevisjon) (Tidsskrift for revisjon og regnskapsvesen, 1940, Nr. 6—7, S. 134—84).

Kjær Hansen, Max, Dr.

Salgsarbejdets Betydning i Fremtidens Danmark (Nationaltiden-
de, 3. Sept. 1940).

Moderne Regnskabsvæsen (smstds., 16. Dec. 1940).

Forslag om et Erhvervs-Institut (smstds., 18. Marts 1941).

Sveriges 3. Storhedstid i nordisk Belysning (smstds., 10. April 1941).

Docenter:

Iversen, Carl, Professor, Dr. polit.

Udenrigshandel paa Clearingbasis (Gads danske Magasin, 1940, Dec., S. 618—36) — Optrykt i Bankstanden, 1940, Nr. 12, S. 341—47; 1941, Nr. 1, S. 22—23; Nr. 2, S. 42—46.

Lando, Z. D., Dr.

Bank og Børs. 2. forøgede Udg. Kbh. 1940. 354 S.

Landøkonomisk Oplysningsarbejde (Handelsvidenskabeligt Tidsskrift, 1941, Nr. 23/24, S. 188—207).

Grundstenen er lagt (Bankstanden, 1941, Nr. 2, S. 31—32).

Kreditanalysens System og Metode (smstds., 1941, Nr. 7, S. 166—70) — Udg. som Særtryk af Bankinstituttet.

Lektorer:

Alkjær, Ejler, cand. merc.

Markedsøkonomi. Grundtræk af Læren om Salg og Reklame. Kbh. 1940. 236 S.

De danske Handelsforeningers Fællesorganisation gennem halvtredsindstyve Aar (De danske Handelsforeningers Fællesorganisation 1890—1940. Kbh. 1940, S. 53—272).

Den danske Detailhandel i statistisk Belysning (smstds. S. 343—78).

Detailhandelens Udvikling gennem 50 Aar [Radioforedrag] (Danmarks Handels-Tidende, 16. Nov. 1940, S. 1—3).

Handelshøjskolens Undervisning og Forskning i det praktiske Erhvervslivs Tjeneste (smstds., 1. Jan. 1941, S. 7—10).

Moden i markedsøkonomisk belysning (Norsk reklame, 1941, Nr. 2, S. 21—24).

Från emballagets barndom (Svensk emballage- och förpackningstidsskrift, 1940, Nr. 7, S. 100—04).

Moderne Varenavne (Nationaltidende, 3. Marts 1941) — Paa Svensk under Titlen »Moderna varunamn« i Annonsören, 1941, Nr. 6, S. 10—11.

Bjerke, Kjeld, Fuldmægtig, cand. polit.

Statistik i Teori og Praksis (s. m. H. Colding-Jørgensen). Kbh. 1941. 208 S.

Hansen, Palle, statsaut. Revisor.

Den industrielle Kontoplan. Kbh. 1940. 108 S. (Regnskabslaboratoriets Skrifter 1) — 2. Opl. 1941.

Hvad skal man kunne se af sit Regnskab? (Revision og Regnskabsvæsen, 1941, Nr. 2, S. 45—60) — Optrykt i Bedriftsøkonomen, 1941, Nr. 2, S. 25—33.

Regnskabschefen, hans Virksomhed og Uddannelse (smstds., 1941, Nr. 7, S. 197—211).

Betragtninger over Salgsomkostningernes regnskabsmæssige Behandling (Handelsvidenskabeligt Tidsskrift, 1941, Nr. 25/26, S. 1—30).

Kolind, Søren, H. D.

Dobbelt Bogholderi II for Kontorlærlingeskolen (Linie B, C og D). Kbh. 1941. 68 S.

Maaløe, Børge, cand. mag.

Engelsk Øvelsesbog for Viderekomne (s. m. H. B. J. Cramer). Kbh. 1941. 48 S.

Engelske Øvelsestekster i merkantilt Sprog. Kbh. 1941. 47 S.

Petri, Erik, Landsretssagfører.

Handelshøjskolens Lovsamling. Kbh. 1941. 125 S.

Steen Hansen, H. C.

Priskontrollens første Aar (Børsen, 19. Juni 1941).

Vibæk, Jens, Overlærer, cand. mag.

Fra Laugstid til Organisationstid (De danske Handelsforeningers Fællesorganisation 1890—1940. Kbh. 1940, S. 13—52).

Nabolandets højere Handelsskoler, Indtryk fra en Studierejse i Sverige (Tidsskriftet Niels Brock, 1941, Nr. 1, S. 14—18).

Artikler i Dansk Biografisk Leksikon om Hans Chr. Riis (Bd. 19, 1940) og Emil B. Sachs (Bd. 20, 1941).

Winding Pedersen, H., cand. polit.

Omkostninger og Prispolitik. Kbh. 1940. 299 S. (Handelsvidenskabelige Skrifter 8).

Fallitboet Danmark (Politiken, 18. Febr. 1941).

Skatter, Laan og Beskæftigelse (smstds., 5. April 1941).

Assistenten og Lærere.

Colding-Jørgensen, H., Sekretær, cand. act.

Statistik i Teori og Praksis (s. m. K. Bjerke). Kbh. 1941. 208 S.

Humlum, Johannes.

Verdens Rigdomme, Erhvervsgeografisk Kort (s. m. G. Hatt). Kbh. 1941.

Erhvervsgeografi for Realklassen og tilsvarende Undervisnings-
trin (s. m. W. F. Hellner). 2. Udg. 1941. 104 S.

Verdenshandelens maritime Hovedveje (Handelsvidenskabeligt
Tidsskrift, 4. Aarg. 1940, Nr. 23/24, S. 133—66) — Udk. som
Særtryk 1940.

Jensen, Axel C., Stenograf.

Tysk Stenografi, Øvelses- og Forkortelsesbog. Kbh. 1941. 74 S.

Langkjær, Asger, mag. art.

Karakteranalyse. En Belysning af nogle Karakterproblemer og de-
res Betydning i Salgsarbejdet. Kbh. 1941. 143 S. (Skrifter fra In-
stitutter og Studiekredse 5).

Lund, Fridtjof, Redaktør, cand. polit.

Middelfavgivelsesberegning for en Brandforsikringsbestand (Dansk
Forsikrings-Tidende, 1940, Nr. 22, S. 253—54).

Filmspropaganda for Forsikring (smstds., 1940, Nr. 25, S. 285—86).

Krigsskade-Vurderingen i Finland (smstds., 1941, Nr. 1, S. 4).

Det nordiske Forsikrings-Samarbejde (smstds., 1941, Nr. 4,
S. 37—38).

Lyng, Erik, H. A., Dr.

Samhandelen med Sverige (Dansk Export Tidende, 1941, Nr. 1,
S. 6—8).

Dansk-norsk Samhandel (smstds., 1941, Nr. 2, S. 5—8).

Nyboe Andersen, Poul, cand. polit.

Den økonomiske Udvikling i Danmark (Økonomi og Politik,
1940, Nr. 3—4; 1941, Nr. 1—2).

Krigens Økonomi — og Fredens? (Gads danske Magasin, 1941, S. 392—99).

Mellem Inflation og Deflation (smstds., 1941, S. 237—45).

Liberalismen in memoriam (smstds., 1941, S. 260—67).

Dansk Økonomi under tysk Indflydelse (Tidsskifte, 1940, S. 101—05).

Øjeblikkets økonomiske Spørgsmaal (Andelsbladet, 1940, S. 1503—06).

Hvad koster det at arbejde? (smstds. 1940, S. 1223—25).

Kampen mod Inflationen (smstds. 1940, S. 1367—69).

Penge og Priser (smstds., 1941, S. 165—67; 262—64; 373—75; 613—15; 873—75; 979—82).

Kan Fremtiden bære Nutidens Byrder? (smstds., 1941, S. 799—801).

Arbejdet og Pengene (Kristeligt Dagblad, 20. Aug. 1940).

Dansk Selvforsyning i tysk Belysning (smstds., 24. Sept. 1940).

Smørpris og Kulpris (smstds., 1. Nov. 1940).

Kronehævning? (smstds., 5. Nov. 1940).

To Slags Dyretid (smstds., 23. Nov. 1940).

Har vi Inflation for Øjeblikket? (smstds. 24. Nov. 1940).

Et Nedgangsår for dansk Økonomi (smstds., 1. Jan. 1941).

Arbejdsløshed og Beskatning (smstds., 6. Apr. 1941).
